

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
ABDULLA QODIRIY NOMIDAGI
JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

TASDIQLAYMAN

Imzo

O'QUV ISHLAR BO'YICHA PROREKTOR

F.I.O: JURAKULOV FURKAT

Lavozimi: O'quv ishlar bo'yicha prorektor

KELISHILDI:

DEKAN

F.I.O: AQCHAYEV FARRUX

Lavozimi: Dekan

KAFEDRA MUDIRI

F.I.O: AMONLAYEV ABDURASUL

Lavozimi: Kafedra mudiri

Imzo:

Imzo:

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ABDULLA QODIRIY NOMIDAGI
JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**“TASDIQLAYMAN”
O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
F.N.Jurakulov
29 avgust 2024 yil**

**FALSAFA
FANINING YAKUNIY NAZORAT DASTURI**

Bilim sohasi: 100 000 - Ta'lim
Ta'lim sohasi: 110 000 - Ta'lim
Ta'lim yo‘nalishi: 60110200 - Maktabgacha ta'lim

Fan/modul kodi Fal2354		O'quv yili 2024-2025	Semestr 3	ECTS - Kreditlar 4
Fan/modul turi Majburiy			Ta'lim tili O'zbek	Haftadagi dars soatlari 4
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Falsafa	60	60	120

I. Fanning mazmuni. Falsafa borliq, bilim, axloq va voqelik haqidagi fundamental masalalarni o'rganadi. U metafizika (mavjudlik va voqelikni o'rganuvchi fan), gnoseologiya (bilim nazariyasi), axloq (to'g'ri va noto'g'rini o'rganish), mantiq (mulohaza yuritish tamoyillari) kabi bir qancha sohalarga bo'linadi. Boshqa sohalarga estetika (go'zallik va san'atning tabiati) va siyosiy falsafa (adolat va hukumatni o'rganish) kiradi. Falsafa aniqlik kiritishga, taxminlarni tekshirishga va inson tajribasi va atrofimizdagi dunyoga chuqurroq tushuncha berishga intiladi.

Fanni o'qitishdan maqsad – Falsafa fani talabalarning dunyoni bilish va uni o'zgartirishga tanqidiy tafakkur nuqtai nazardan yondashuvi, tabiiy ilmiy bilimlarning ijtimoiy ahamiyati; texnika va texnologiyalarning inson pragmatic ehtiyojlariga javob sifatidagi evolyusiyasi; milliy qadriyatlar, madaniyat va “ommaviy madaniyat”ning o'zaro aloqasi va farqi, dunyoni bilish, haqiqatni anglashda amaliyot va faoliyat uyg'unligini ta'minlashning ahamiyati, to'g'ri fikrning ijobiy maqsadlarga yo'naltirishdagi o'rni haqidagi bilimga ega bo'lishi kerak.

Fanning vazifasi – hayot, borliq va koinot haqidagi asosiy savollarni o'rganish va aniqlashtirishdir. U chuqurroq tushunish va oqilona tushuntirishlar berishga intilib, e'tiqodlar, tushunchalar va taxminlarni tanqidiy tekshirishga qaratilgan. Falsafa bizni mantiqiy va axloqiy fikrlashga, axloqiy dilemmalarni hal qilishga, voqelikning mohiyatini shubha ostiga olishga va bilimlar qanday olinishini tekshirishga chaqiradi. Oxir oqibat, u insonning mavjudligi, haqiqat tabiati va yashashning eng yaxshi usullari haqida tushunchalarni taqdim etishga intiladi, bu ham shaxsiy fikrlash, ham jamiyat taraqqiyotiga rahbarlik qiladi.

II. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishini topshirishni nazarda tutadi.

III. Yakuniy nazorat tartibi: Dinshunoslik fani bo'yicha yakuniy nazorat test shaklida o'tkaziladi. Bunda har bir talabaga yigirma beshta savol javob variantlari bilan taqdim etiladi. Yakuniy nazoratni talaba har bir savolga to'g'ri javobni belgilash kerak. Yakuniy nazoratga 50 ball ajratiladi. To'g'ri belgilangan har bir savol javobiga 2 baldan beriladi. Shundan talaba berilgan 25 ta savoldan 15 tasini topsa va minimum 30 ball to'plasa fandan o'zlashtirgan hisoblanadi.

TEST SHAKLDAGI O'TKAZILADIGAN YAKUNIY NAZORAT SAVOLLARI:

1. Quyidagilardan qaysi biri “dunyoqarash” tushunchasiga to'g'ri ta'rif beradi?

====

A. Fizik hodisalarni tizimli tushuntirish.

====

B. Voqelik va olam tabiati haqidagi e'tiqod va qarashlar majmui.

====

C. Kosmosni tushunishga ilmiy yondashuv.

====

D. Avloddan-avlodga o'tib kelayotgan mifologik hikoya.

====

+++

2. "Dualizm" falsafada nimani anglatadi?

====

A. Yagona, yaxlit voqelikka ishonish.

====

B. voqelik ikki asosiy, qarama-qarshi tamoyildan iborat degan fikr.

====

C. Bir nechta haqiqatlar birga yashashi mumkinligi haqidagi tushuncha.

====

D. Dunyoni tushunishning ilmiy usuli.

====

+++

3. Qaysi tushuncha «borliq» va «mavjudlik»ni o'rganishni o'z ichiga oladi?

====

A. Epistemologiya

====

B. Ontologiya

====

C. Aksiologiya

====

D. Etika

====

+++

4. Falsafada «gnoseologiya» quyidagi masalalar bilan shug'ullanadi:

====

A. Bilimning tabiati va narsalarni qanday bilishimiz.

====

B. Axloqiy qadriyatlar va axloqiy tamoyillarni o'rganish.

====

C. ruhning mavjudligini o'rganish.

===

D. Fan va din o'rtasidagi munosabat.

===

+++

5. Quyidagilardan qaysi biri falsafada “ilmiylik”ga misol bo‘la oladi?

===

A. Tabiat hodisalariga mifologik tushuntirishlarga tayanish.

===

B. Dunyoni tushunish uchun empirik dalillar va mantiqiy fikrlashdan foydalanish.

===

C. Diniy matnlarni yagona bilim manbai sifatida qabul qilish.

===

D. empirik tasdiqlashni talab qilmasdan haqiqatni sezish.

===

+++

6. Falsafadagi “monizm” degan e’tiqod:

===

A. Voqelik ko'plab mustaqil elementlardan tashkil topgan.

===

B. Koinot yagona, yagona printsip asosida boshqariladi.

===

C. Bir-biriga qarama-qarshi bo'lgan bir nechta dunyoqarashlar birga yashashi mumkin.

===

D. Inson bilimi idrok bilan chegaralangan.

===

+++

7. “Aksiologiya” atamasi quyidagi falsafiy izlanishlarning qaysi biriga tegishli?

===

A. Borliq va voqelikni o'rganish.

===

B. Qadriyatlarni, jumladan, etika va estetikani o'rganish.

===

C. Idrok va ongni o'rganish.

===

D. Fan va din o'rtasidagi munosabat.

===

+++

8. «Mifologik dunyoqarash» «ilmiy dunyoqarash»dan nimasi bilan farq qiladi?

===

A.U empirik dalillar va kuzatishlarga tayanadi.

===

B.An'ana, ramziylik va g'ayritabiiy kuchlarga asoslangan tushuntirishlarni taklif qiladi.

===

C.Tajriba va soxtalashtirishga asoslangan.

===

D.Mavjudlikni anglash uchun mantiqiy tuzilma beradi.

===

+++

9. Falsafada «ong» eng chambarchas bog'liq:

===

A.Jismoniy olam va uning xossalarini o'rganuvchi fan.

===

B.Shaxsning fikrlari, his-tuyg'ulari va atrofini bilishi.

===

C.diniy e'tiqod va urf-odatlarni o'rganish.

===

D.Jamiyatdagi ijtimoiy tuzilmalarni tushunish.

===

+++

10. Falsafadagi «plyuralizm» deganda:

===

A.faqat bitta haqiqat yoki haqiqat mavjudligiga ishonish.

===

B.ko'p, birgalikda mavjud bo'lgan istiqbollari yoki tamoyillarni qabul qilish.

===

C.Ilmni ham, dinni ham rad etish.

===

D. Jamiyatdagi axloqiy dilemmalarni o'rganish.

===

++++

11. Jamiyatdagi falsafaning asosiy maqsadi nima?

===

A. Qonunlar yaratish va jamiyatlarni boshqarish

====

B. Borliq, bilim va qadriyatlar haqidagi fundamental savollarni o'rganish

====

C. Diniy urf-odatlarini targ'ib qilish

====

D. Texnologik yechimlarni ixtiro qilish.

====

+++

12. Falsafa siyosiy tizimlar rivojlanishiga qanday hissa qo'shadi?

====

A. Ijtimoiy tarmoq qoidalarini o'rnatish orqali

====

B. Adolatning axloqiy asoslari va nazariyalarini ta'minlash orqali

====

C. Harbiy strategiyalarni ixtiro qilish orqali

====

D. Ilmiy tadqiqotlarni rag'batlantirish orqali

====

+++

12. Falsafa jamiyatda tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga qanday ta'sir ko'rsatadi?

====

A. Faktlarni yod olishni rag'batlantirish orqali

====

B. Odamlarni taxminlarga shubha qilish va dalillarni baholashga o'rgatish orqali

====

C. Odamlarni diniy marosimlarga o'rgatish orqali

====

D. Faqat tarixiy faktlarga e'tibor qaratish orqali.

====

+++

13. Quyidagi qadimiy matnlardan qaysi biri hind falsafasida markaziy o'rinni egallaydi?

====

a) Avesto

====

b) Dao De Jing

====
c) Veda

====
d) Analektlar

====
+++

14. Upanishadlar falsafiy matnlar bo‘lib, unda quyidagilarga e‘tibor qaratilgan:

====
a) Qadimgi Hindistonning marosim va marosimlari.

====
b) Meditatsiya va o‘z-o‘zini anglash voqelikni anglash yo‘li sifatida.

====
v) Konfutsiychilikning siyosiy tamoyillari.

====
d) Zardushtiylikning axloqiy ta‘limoti.

====
+++

15. Qadimgi Xitoyning asosiy falsafasi bo‘lgan daoizm ta‘kidlaydi:

====
a) Qattiq huquqiy kodekslar orqali ijtimoiy totuvlik.

====
b) Koinotning asosiy tamoyili Dao bilan uyg‘unlikda yashash.

====
v) Ratsionalizm va ilmiy izlanish.

====
d) strategik fikrlash orqali boylik va hokimiyatga intilish.

====
++++

16. Konfutsiylik eng yaxshi falsafa sifatida ta‘riflanadi:

====
a) Qonunchilik va qonunlarning qat‘iy bajarilishi.

====
b) Axloqiy fazilatlar, ijtimoiy totuvlik va ierarxiyaga hurmat.

====
v) meditatsiya orqali koinotni mistik tushunish.

====
d) Qayta tug‘ilish siklidan individual xalos bo‘lishga intilish.

===

+++

17. Arab-musulmon sivilizatsiyasi rivojida kimlar matematika va algoritmik nazariya sohasidagi ishlari bilan mashhur?

===

a) Ahmad al-Fargʻoniy

===

b) Abu Bakr ar-Roziy

===

c) Muso al-Xorazmiy

===

d) Abu Ali ibn Sino

===

+++

18. Arab-musulmon dunyosining qaysi faylasufi astronomiyaga salmoqli hissa qoʻshgan va Ptolemey tizimi haqida keng asarlar yozgan?

===

a) Abu Nasr Forobiy

===

b) Ahmad al-Fargʻoniy

===

c) Abu Rayhon Beruniy

===

d) Abu Ali Ibn Sino

===

+++

19. “Avesto” qaysi qadimiy anʼanalardan iborat muqaddas matnlar toʻplamidir?

===

a) hinduizm

===

b) zardushtiylik

===

c) buddizm

===

d) konfutsiylik

===

+++

20. Mantiq va metafizikaga oid ta'sirli asarlari uchun qaysi faylasuf ko'pincha Arastudan keyin "Ikkinchi muallim" deb ataladi?

===

a) Abu Nasr Forobiy

===

b) Abu Rayhon Beruniy

===

c) Abu Bakr ar-Roziy

===

d) Muso al-Xorazmiy

===

+++

21. G'arbda Avitsenna nomi bilan mashhur Abu Ali Ibn Sino:

===

a) Tibbiyot va falsafa, xususan, "Tib qonunlari" kitobida.

===

b) Astronomiya va matematika.

===

v) Etika va siyosiy falsafa.

===

d) Tasavvuf va tasavvuf.

===

+++

22. Abu Rayhon Beruniy quyidagi asarlari bilan mashhur:

===

a) Huquq va axloq falsafasi.

===

b) Geografiya, astronomiya va qiyosiy din.

===

v) Mantiq va siyosiy nazariya.

===

d) She'riyat va tasavvuf.

===

+++

23. Qaysi qadimgi Sharq sivilizatsiyasi falsafiy tafakkurning ilk rivojlanishi bilan mashhur?

===

A. Gretsiya

====
B. Misr

====
C. Hindiston

====
D. Rim

====
+++

24. Quyidagilardan qaysi biri Laozi tomonidan ishlab chiqilgan daoizm falsafasining asosiy mavzusi hisoblanadi?

====
A. Boylik va moddiy muvaffaqiyatga intilish

====
B. Tabiiy tartib va soddalik bilan uyg'unlik

====
C. Ijtimoiy qoidalarga qat'iy rioya qilish

====
D. Urushning ahamiyati.

====
+++

25. Sharq falsafasi kontekstida hind falsafasida "Dxarma" atamasi nimani anglatadi?

====
A. Tug'ilish va qayta tug'ilish sikli

====
B. Koinot qonuni va axloqiy burch

====
C. Meditatsiya amaliyoti

====
D. Moddiy boylik to'plash.

====
+++

26. Siddxarta Gautama (Budda) tomonidan asos solingan qaysi falsafa to'rtta ezgu haqiqat va ma'rifat sari sakkiz qirrali yo'lni o'rgatadi?

====
A. Konfutsiylik

====
B. Daosizm

====
C. Buddizm

====
D. Sintoizm

====
+++

27. Konfutsiylikdagi yetakchilik va boshqaruvga oid asosiy g'oya nimadan iborat?

====
A. Rahbarlar mutlaq hokimiyat bilan hukmronlik qilishlari kerak

====
B. Rahbarlar axloqiy o'rnak bo'lishlari kerak

====
C. Rahbarlar boylik va kuch to'plashlari kerak

====
D. Rahbarlar o'zlarini jamoatchilikdan ajratib qo'yishlari kerak.

====
+++

28. "Sokratik usul" deb nomlanuvchi Sokratning falsafiy tadqiqot usuli quyidagi xususiyatlar bilan tavsiflanadi:

====
a) Hikoya orqali ta'lim berish.

====
b) Tanqidiy fikrlashni rag'batlantirish uchun doimiy so'roq qilish.

====
v) Falsafiy risolalar yozish.

====
d) O'rnatilgan an'analarni himoya qilish.

====
+++

29. Anaksimandr tomonidan kiritilgan "Apeiron" atamasi:

====
a) Tabiatdagi uyg'unlik tushunchasi.

====
b) Hamma narsaning cheksiz, cheksiz kelib chiqishi.

====
v) Axloqiy relativizm g'oyasi.

====
d) Tabiatda bo'lish jarayoni.

===

+++

30. Quyidagi faylasuflardan qaysi biri Milet maktabi bilan bog'liq?

===

a) Suqrot

===

b) Geraklit

===

c) Fales

===

d) Pifagor

===

+++

31. Geraklit o'zining ta'limoti bilan mashhur bo'lib, u ta'kidlaydi:

===

a) voqelikning doimiyliigi.

===

b) Qarama-qarshiliklarning birligi va doimiy o'zgarish.

===

v) Matematikaning koinotdagi ahamiyati.

===

d) mukammal shakllarning mavjudligi.

===

+++

32. Pifagor quyidagi g'oyalarning qaysi biri bilan ko'proq bog'langan?

===

a) atomizm nazariyasi.

===

b) Koinotni tushunishda ruhning o'lmasligi va raqamlarning markaziy o'rni.

===

v) Shakllar nazariyasi.

===

d) To'rt unsur haqidagi ta'limot.

===

+++

33. Platonning shakllar nazariyasi quyidagilarni taklif qiladi:

===

a) Faqat moddiy ob'ektlar haqiqiydir.

====
b) Haqiqiy voqelik mukammal, o'zgarimas shakl yoki g'oyalardan iborat.

====
v) Sezgilar bilimga olib boradigan yagona yo'ldir.

====
d) Haqiqat inson tajribasiga nisbatan.

====
+++

34. Qaysi qadimgi yunon faylasufi ko'pincha "G'arb falsafasining otasi" deb ataladi?

====
A. Arastu

====
B. Sokrat

====
C. Platon

====
D. Epikur

====
+++

35. Suqrot tanqidiy fikrlashni rag'batlantirish uchun savol-javob va suhbatni o'z ichiga olgan qaysi falsafiy metodi bilan mashhur?

====
A. Dialektik usul

====
B. Ritorik usul

====
C. Deduktiv fikrlash

====
D. Empirik usul

====
+++

36. Aristotel Aflotundan farq qilib shuni ta'kidlagan:

====
a) Bilim hissiy tajriba va empirik kuzatishdan kelib chiqadi.

====
b) Moddiy dunyo illyuziyadir.

====
v) Matematika bilimning eng oliy shaklidir.

===

d) Haqiqat mavhum shakllarda yotadi.

===

+++

37. Avliyo Avgustin (Avrelius Avgustin) falsafasida qaysi tushuncha markaziy o‘rin tutadi?

===

a) Aqlning iymondan ustunligi.

===

b) Najot uchun ilohiy inoyat zarurligi.

===

v) Moddiy dunyo yagona voqelik sifatida.

===

d) Asl gunohni rad etish.

===

+++

38. Foma Akvinskiy qaysi falsafiy an’anani xristian teologiyasi bilan sintez qilgani bilan mashhur?

===

a) neoplatonizm

===

b) aristotelizm

===

c) stoitsizm

===

d) skeptitsizm

===

+++

39. O‘rta asrlar falsafasida ko‘zga ko‘ringan sxolastika quyidagilarga intilgan:

===

a) Diniy e’tiqodni empirik ilm bilan almashtiring.

===

b) Qattiq mantiqiy tahlil orqali imon va aqlni uyg'unlashtirish.

===

c) Etikada relativizm tarafdori.

===

d) skeptitsizm va shubhani falsafiy tamoyillar sifatida targ'ib qilish.

====

+++

40. Rene Dekart qaysi falsafiy davrda “Men o‘ylayman, demak men borman” deb mashhur ta’kidlagan?

====

A. Qadimgi falsafa

====

B. O‘rta asr falsafasi

====

C. Zamonaviy falsafa

====

D. Postmodern falsafasi

====

+++

41. Qaysi falsafiy oqim 17—18-asrlarda aql, ilmiy izlanish va insoniyat taraqqiyotiga e’tiqodga urg‘u beradi?

====

A. Romantizm

====

B. Ma’rifatchilik

====

C. Ratsionalizm

====

D. Ekzistensializm

====

+++

42. XIX-asr falsafiy oqim bo‘lgan pozitivizm quyidagilar bilan bog‘liq:

====

a) empirik fanning metafizika foydasiga inkor etilishi.

====

b) bilimlar kuzatiladigan va ilmiy faktlarga asoslanishi kerak, degan qarash.

====

v) jismoniy mavjudlikdan tashqari ruhiy voqelikka ishonish.

====

d) Qadimgi falsafiy matnlarni bilishning oliy shakli sifatida o‘rganish.

====

+++

43. Mantiqiy pozitivizm deb ham ataladigan neopozitivizm ta’kidlaydi:

====

a) Metafizik da'volarning to'g'riligi.

====

b) Tekshiriladigan bayonotlar va metafizikani rad etish.

====

c) Inson erkinligi haqidagi ekzistensial savollarning ahamiyati.

====

d) Intuitsiyaning bilim olishdagi roli.

====

+++

44. Uilyam Jeyms kabi faylasuflar tomonidan ishlab chiqilgan pragmatizm shuni ta'kidlaydi:

====

a) G'oyaning haqiqati uning amaliy natijalari va foydaliligidadir.

====

b) Bilim o'zgaras metafizik tamoyillardan kelib chiqadi.

====

v) voqelik turg'un va o'zgarasdir.

====

d) Haqiqat faqat hissiy idrok bilan belgilanadi.

====

+++

45. Jan-Pol Sartr va Simona de Bovuar kabi mutafakkirlar ifodalagan ekzistensialistik falsafaning asosiy yo'nalishi nima?

====

A. Baxtga intilish

====

B. Hayotning mazmuni va shaxs erkinligi

====

C. Jamoa va ijtimoiy tuzumning ahamiyati

====

D. Etika va axloqni o'rganish.

====

+++

46. Qaysi faylasuf siyosiy falsafa rivojiga qo'shgan hissasi, xususan, "Ijtimoiy shartnoma" asari bilan mashhur?

====

A. Tomas Xobbs

====

B. Jon Lokk

====
C. Jan-Jak Russo

====
D. Karl Marks

====
+++
47. G'arb falsafasida qaysi oqim ob'ektiv haqiqat haqidagi taxminlarga qarshi chiqadi va sub'ektiv tajribaga urg'u beradi?

====
A. Ratsionalizm

====
B. Empirizm

====
C. Postmodernizm

====
D. Idealizm

====
+++
48. «Ontologiya» atamasi birinchi navbatda nimani o'rganadi?

====
A. Bilimning tabiati

====
B. Borliq va borliq tabiati

====
C. Axloqiy qadriyatlarni o'rganish

====
D. Siyosiy tizimlar tahlili.

====
Javob: B. Borliqning tabiati

====
+++
49. Falsafadagi "mavjudlik" tushunchasi:

====
A) bilimning tabiati

====
B) mavjudlik holati yoki ob'ektiv voqelikka ega bo'lish

====
C) harakatlarning axloqiy oqibatlarini

====
D) vaqtni idrok etish

====
+++

50. Kim, xususan, «Borliq va zamon» asari bilan zamonaviy ontologiyaning asoschilaridan biri hisoblanadi?

====

A. Aristotel

====

B. Immanuel Kant

====

C. Martin Xaydegger

====

D. Rene Dekart

====

+++

51. Qaysi faylasuf dialektik metodida «mutlaq borliq» tushunchasi bilan mashhur?

====

A. Gegel

====

B. Platon

====

C. Nitsshe

====

D. Vitgenshteyn

====

+++

52. Qaysi falsafiy doirada borliqning asosiy jihati sifatida “bo‘lish” tushunchasiga urg‘u berilgan?

====

A. Stoitsizm

====

B. Geraklit falsafasi

====

C. Dekartizm

====

D. Ekzistensializm

====

+++

53. Ekzistensialistik ontologiyaning asosiy yo'nalishi nima?

===

A. Mantiqiy dalillarning tuzilishi

===

B. Ob'ektlarning mohiyati

===

C. Shaxsning tajribasi va mavjudligi

===

D. Ilmiy izlanishning tabiati.

===

+++

54. Quyidagilardan qaysi biri ontologiyadagi “modda” tushunchasini to‘g‘ri tavsiflaydi?

===

A. Vaqtinchalik mavjudlik holati

===

B. Uning mohiyatini belgilovchi o‘ziga xos xususiyatlarga ega ob’ekt

===

C. Ob’yektlar orasidagi munosabat

===

D. Fizik shaklsiz mavhum g‘oya.

===

+++

55. Taraqqiyotda o‘zgarish va bunyodkorlikning rolini ta’kidlab, “ijodiy evolyutsiya” g‘oyasini kim ilgari surdi?

===

A. Charlz Darvin

===

B. Genri Bergson

===

C. Karl Marks

===

D. Jon Styuart Mill

===

+++

56. “Fenomenologiya” nima va uning ontologiyaga qanday aloqasi bor?

===

A. Argumentlar tuzilishini o‘rganish

===

B. Ong va tajribani o‘rganish, mavjudotlarni idrok etish usullarini ta’kidlash

===
C. Ijtimoiy institutlarni tahlil qilish

===
D. Axloqiy tamoyillarni o‘rganish.

===
+++

57. Quyidagi faylasuflardan qaysi biri substansiya ontologiyasini tanqid qilganligi va munosabat ontologiyasiga urg‘u berganligi bilan mashhur?

===
A. Aristotel

===
B. Spinoza

===
C. Alfred Nort Uaytxed

===
D. Gegel

===
+++

58. Metafizik ontologiyaning asosiy tashvishi nimadan iborat?

===
A. Tirik organizmlar tasnifi

===
B. Borliqning fundamental kategoriyalari va ularning munosabatlarini o‘rganish

===
C. Axloqiy qadriyatlarni tahlil qilish

===
D. Siyosiy mafkuralarni o‘rganish.

===
+++

59. Hozirgi zamon falsafasida «ijtimoiy ontologiya» nimani o‘rganadi?

===
A. Mavhum borliqlarning mavjudligi

===
B. Ijtimoiy hodisalarning tabiati va ijtimoiy voqelik tuzilmalari

===
C. Materiyaning fizik xususiyatlari

===
D. Texnologiyaning falsafiy ta’siri.

===

+++

60. **"Metafizika" atamasi ontologiyaga nisbatan nimani o'z ichiga oladi?**

===

A. Fizika fanlarini o'rganish

===

B. Voqelikning fundamental mohiyatini o'rganish, jumladan borliq va borliq tushunchalari

===

C. Badiiy ifodalarni tahlil qilish

===

D. Ijtimoiy normalarni tekshirish.

===

+++

61. **Qaysi ontologik pozitsiya moddiy bo'lmagan mavjudlikning har qanday shaklini rad etib, faqat jismoniy ob'ektlar mavjudligini tasdiqlaydi?**

===

A. Idealizm

===

B. Dualizm

===

C. Materializm

===

D. Platonizm

===

+++

62. **Falsafa kontekstida "rivojlanish" nimani anglatadi?**

===

A) Borliqning statik holatlari

===

B) Vaqt o'tishi bilan uzluksiz o'zgarish va evolyutsiya

===

B) Dastlabki sharoitga qaytish

===

C) Murakkablikning pasayishi

===

+++

63. **Falsafiy ma'noda "paydo bo'lish" nimani anglatadi?**

===

A) Oldingi shartlarga tushirib bo'lmaydigan yangi xossalar yoki hodisalar paydo bo'ladigan jarayon

====

B) Mavjud hodisalarning oddiy takrorlanishi

====

C) Tizimdan murakkablikni bartaraf etish

====

D) Bir xil hodisalarning takroriy sikllari

====

+++

64. Quyidagilardan qaysi biri tizim rivojlanishidagi “shakllanish” bosqichini to‘g‘ri tavsiflaydi?

====

A) Tizimning yemirilishi

====

B) Tizim strukturasi shakllanishning dastlabki bosqichlari

====

C) Tizim hayotiy tsiklining yakuniy bosqichi

====

D) Tizimning turg'unligi

====

+++

65. Quyidagilardan qaysi biri falsafada rivojlanish qonuni hisoblanadi?

====

A) Takrorlanish qonuni

====

B) Saqlanish qonuni

====

C) Qarama-qarshiliklarning birligi va kurashi qonuni

====

D) Tasodifiylik qonuni

====

+++

66. Qaysi falsafiy kategoriya materiyaning koinotda qanday tashkil etilishini anglatadi?

====

A) Burilish maydonlari

====

B) Materializm

===

C) Geotsentrik tizimlar

===

D) Ontologiya

===

+++

67. **“Geotsentrik tizim” atamasi falsafiy kontekstda nimani anglatadi?**

===

A) Yerni koinot markaziga joylashtirgan Sistema

===

B) Markazlashtirilmagan olamga asoslangan tizim

===

C) Faqatgina inson rivojlanishiga qaratilgan tizim

===

D) Galaktikalarning kengayishi nazariyasi

===

+++

68. **Qaysi atama uzluksiz o'sib borayotgan va kengayib borayotgan koinot g'oyasini anglatadi?**

===

A) Olam nazariyasini kengaytirish

===

B) Statik olam nazariyasi

===

C) Geotsentrik nazariya

===

D) Kosmik barqarorlik nazariyasi

===

+++

69. **“Qizilga siljish nazariyasi” asosan nimani tushuntirish uchun ishlatiladi?**

===

A) Galaktikalarning bir-biriga qarab harakatlanishi

===

B) Yorug'lik to'lqin uzunliklarining cho'zilishi orqali ko'rinadigan koinotning kengayishi

===

C) Yulduzlarning kosmosdagi sobit joylashuvi

===

D) Materiyaning vaqt o'tishi bilan yemirilishi

===

+++

70. "Universal kosmik gologramma" nimani anglatadi?

===

A) Olamning faqat xayoliy ekanligi haqidagi fikr

===

B) Koinotdagi barcha axborotlar gologramma tuzilishda kodlanganligi haqidagi tushuncha

===

C) Yulduzlarning gologramma tasvirlarini loyihalashini taklif qiluvchi nazariya

===

D) Materiyaning idrokdan tashqarida mavjud emasligi haqidagi nazariya

===

+++

71. Falsafiy nuqtai nazardan, "burilish maydonlari" nimani tushuntirishga harakat qiladi?

===

A) Vakuumdagi elektromagnit kuchlar

===

B) Moddaning aylanishi va uning energiya va fazo-vaqtga ta'siri

===

C) Osmon jismlarining bo'linishi

===

D) Galaktikalarning tekislanishi

===

+++

72. Falsafaning qaysi kategoriyasi o'zgarish va rivojlanishning mohiyatini o'rganadi?

===

A) Epistemologiya

===

B) Metafizika

===

C) Ontologiya

===

D) Dialektika

===

+++

73. Taraqqiyot haqidagi falsafiy munozarlarda «kengayuvchi olam» nazariyasining ahamiyati nimada?

===

A) Bu koinotning chekli va qisqaruvchi ekanligini ko'rsatadi

===

B) O'zgarish koinotning asosiy qismi ekanligi haqidagi fikrni ta'kidlaydi

===

C) Materializm nazariyasiga qarshi chiqadi

===

D) Rivojlanish qonuniyatlarini inkor etadi

===

+++

74. Qaysi kontseptsiya kosmik hodisalar Yerdagi materiya va ongga ta'sir qilishi mumkinligini ta'kidlaydi?

===

A) Qizilga siljish nazariyasi

===

B) Burilish maydonlari

===

C) Geotsentrizm

===

D) Statik olam

===

+++

75. "O'zgarish" tushunchasining falsafiy ahamiyati nimada?

===

A) Metafizik munozarlarda ikkinchi darajali tamoyil sifatida qaraladi

===

B) Bu voqelik va rivojlanish dinamikasini tushunishda markaziy yo'nalishdir

===

C) U faqat insoniyat jamiyatlariga tegishli

===

D) U faqat siyosiy falsafaga tegishli

===

76. "Taraqqiyot qonunlari" tushunchasi falsafiy tahlilga qanday mos keladi?

===

A) Ular mutlaq va hech qachon izohlanmaydi

====

B) Ular ob'ektlarning rivojlanishi va o'zgarishining muntazam qonuniyatlari va jarayonlarini tushuntiradi

====

C) Ular metafizik kategoriyalarga bo'lgan ehtiyojni inkor etadilar

====

D) Ular faqat borliqning moddiy tomonlariga e'tibor qaratadilar

+++

77. Quyidagilardan qaysi biri qarama-qarshilik, birlik va kurash qonunini eng yaxshi tavsiflaydi?

====

A) Rivojlanish qarama-qarshi kuchlarning o'zaro ta'siri orqali sodir bo'ladi.

====

B) O'zgarish faqat tashqi ta'sirlar natijasidir.

====

C) Rivojlanish ziddiyatsiz chiziqli jarayondir.

====

D) Barcha o'zgarishlar doimiy va qaytmasdir.

+++

78. Miqdor va sifatning o'zgarishi qonuni nimani anglatadi?

====

A) Kichik o'zgarishlar sezilarli o'zgarishlarga olib kelishi mumkin.

====

B) Rivojlanishda miqdor doimo sifatdan ustun turadi.

====

C) Sifat miqdori o'zgarishidan o'zgarishi mumkin.

====

D) Miqdor va sifat o'zgarishlari bir-biridan mustaqil.

+++

79. Inkorning inkor qonuni kontekstida qaysi gap to'g'ri?

====

A) Rivojlanishning har bir bosqichi oddiygina boshqa bosqich bilan almashtiriladi.

====

B) Rivojlanish - cheksiz takrorlanadigan tsiklik jarayon.

====

C) Rivojlanishning har bir yangi bosqichi oldingi bosqich elementlarini o'z ichiga oladi, ularni o'zgartiradi.

====

D) Inkor qilish avvalgi fikrlarni butunlay yo‘q qilishga olib keladi.

+++

80. Rivojlanishdagi «qarama-qarshiliklar birligi» tushunchasi shuni anglatadiki:

====

A) Qarama-qarshiliklar bir tizimda birga yashay olmaydi.

====

B) Qarama-qarshi kuchlar barqaror muvozanatga olib kelishi mumkin.

====

C) Taraqqiyot uchun qarama-qarshiliklar o'rtasidagi ziddiyat muhim ahamiyatga ega.

====

D) Rivojlanishga erishish uchun qarama-qarshiliklarni yechish kerak.

+++

81. Inkorni inkor qilish qonuniga ko‘ra, rivojlanish jarayonini quyidagicha ko‘rish mumkin:

====

A) Bir bosqichdan ikkinchi bosqichga to‘g‘ridan-to‘g‘ri o‘tish.

====

B) Yangi g‘oyalar o‘z mohiyatini saqlab qolgan holda eskilarini inkor etadigan murakkab o‘zaro ta’sir.

====

C) O‘tmishdagi barcha ta’sirlarni bartaraf etuvchi jarayon.

====

D) G‘oyalarning uzluksiz regressiyasi.

+++

82. Sifatdagi o'zgarishlar odatda quyidagi hollarda yuz beradi:

====

A) Tizim kritik miqdor chegarasiga yetganda.

====

B) Tizimga ta'sir etuvchi tashqi ta'sirlar yo'q.

====

C) O'zgarishlar asta-sekin, hech qanday ziddiyatsiz sodir bo'ladi.

====

D) Miqdor butun jarayon davomida doimiy bo‘lib qoladi.

+++

83. Quyidagilardan qaysi biri ijtimoiy kontekstdagi qarama-qarshilik, birlik va kurash qonuniga misol bo‘la oladi?

===

A) Hech qanday ommaviy nutqsiz yangi qonunning o'rnatilishi.

===

B) Jamoatchilik talabiga javoban siyosiy partiyalarning yuksalishi va qulashi.

===

C) O'nlab yillar davomida o'zgarmagan jamiyat.

===

D) Hech qanday qarshiliksiz texnologiyani joriy etish.

+++

84. Falsafiy taraqqiyotda inkorning inkor qonuni shuni ko'rsatadiki:

===

A) Barcha inkorlar bir xil natijaga olib keladi.

===

B) Rivojlanishning har bir bosqichi faqat yangi, yuqori bosqich bilan almashtirilishi uchun inkor etiladi.

===

C) Inkor - regressiyaga olib keladigan halokatli kuch.

===

D) Rivojlanish oldingi bosqichlardan hech qanday ta'sir ko'rsatmasdan yakka holda sodir bo'ladi.

+++

85. Quyidagilardan qaysi biri gnoseologiyada bilimga ta'rif beradi?

===

A) Oqlangan haqiqiy ishonch.

===

B) Asossiz sezgi.

===

C) Faqat empirik dalillar.

===

D) Ko'pchilik tomonidan qabul qilingan fikr.

+++

86. Gnoseologiyada «sub'ekt» odatda quyidagilarga ishora qiladi:

===

A) Bilish ob'ekti.

===

B) Biladigan yoki idrok etuvchi shaxs.

===

C) Bilish nazariyasining o'zi.

===

D) Bilimlar olinadigan muhit.

+++

87. Ratsionalizm quyidagilarni ta'kidlaydi:

===

A) Bilim birinchi navbatda hissiy tajribalardan kelib chiqadi.

===

B) Aql va mantiq bilimning birlamchi manbalaridir.

===

C) Bilim madaniy kontekstlarga nisbatan.

===

D) Barcha bilimlar hissiyotlardan kelib chiqadi.

+++

88. Bilim kontekstida "ratsionalizm" nima?

===

A) Barcha bilimlar jismoniy sezgilardan kelib chiqadi, degan ishonch

===

B) Aql va mantiq bilimning birlamchi manbalari ekanligiga ishonish

===

C) Mantiqiy tamoyillarni inkor etish

===

D) Emotsional intellektga tayanish

+++

89. Haqiqiy bilimga erishib bo'lmaydi, degan falsafiy pozitsiya qaysi?

===

A) skeptitsizm

===

B) Ratsionalizm

===

C) Empirizm

===

D) Dogmatizm

+++

90. Qaysi falsafa biz oliy mavjudot yoki yakuniy haqiqat mavjudligini bilishimiz mumkinligini inkor etadi?

===

A) Empirizm

===

B) Agnostitsizm

===

C) Dogmatizm

===

D) Sensualizm

+++

91. Bilim olishda «sezgi»ning roli qanday?

===

A) U faqat mantiqiy ajratmalarga tayanadi

===

B) Bu ongli fikrlashsiz darhol anglashni o'z ichiga oladi

===

C) U empirik dalillar va kuzatishlarga asoslanadi

===

D) Emotsional ta'sirlarni rad etadi

+++

92. Qaysi tushuncha sezgilar orqali olingan bilimlarga tegishli?

===

A) Ratsionalizm

===

B) Empirizm

===

C) Sensualizm

===

D) Skeptizm

+++

93. Bilim kontekstida "idrok" nimani anglatadi?

===

A) Abstrakt tushunchalar haqida fikr yuritish jarayoni

===

B) Sensor axborotni boshdan kechirish va izohlash qobiliyati

===

C) Chuqur emotsional tushuncha

===

D) Haqiqiy bo'lmagan tushunchalar tasavvuri

+++

94.) So'roq qilib bo'lmaydigan qat'iy tamoyillarga e'tiqod:

===

A) Nisbiy haqiqatlarni tadqiq qilish

===

B) Sobit tamoyillarga shubha qilish mumkin emas

===

C) Mutlaq haqiqatlarni qabul qilish

===

D) Dogmatizm.

+++

95. Quyidagilardan qaysi biri bilim kontekstida "nisbiylik"ni eng yaxshi tavsiflaydi?

===

A) Mutlaq haqiqat hamma uchun mavjud, degan ishonch

===

B) Bilim va haqiqat kontekst va istiqbolga bog'liq degan qarash

===

C) Barcha bilim tizimlarini rad etish

===

D) Yagona haqiqat tizimiga e'tiqod

+++

96. Qaysi atama bilim jarayonlarida his-tuyg'ularni tushunish va boshqarishning aqliy qobiliyatini anglatadi?

===

A) skeptitsizm

===

B) Empirizm

===

C) Hissiy intellect

===

D) Intuitiv

+++

97. Bilimlarni egallash usullarini falsafiy tadqiq qiladigan fan nima deb ataladi?

===

A) Amaliyot

===

B) Metodologiya

===

C) Ratsionalizm

===

D) Sensualizm

+++

98. **Falsafiy nuqtai nazardan, "utopiya" nimani anglatadi?**

===

A) Mukammal, ideal bilimlar tizimiga ishonish

===

B) Amaliy bilimlarni inkor etish

===

C) Inson ongining chegaralanganligiga e'tibor qaratish

===

D) Tasdiqlangan bilimlarni amalda qo'llash

+++

99. **Mavjud dalillar asosida xulosalar chiqarish qobiliyati qaysi tushunchaga tegishli?**

===

A) hukm

===

B) Idrok qilish

===

C) Tasavvur qilish

===

D) Skeptitsizm

+++

100. **"Haqiqat" falsafiy tushunchasi nimani ko'zda tutadi?**

===

A) E'tiqodlar ob'ektiv voqelikka mos keladimi

===

B) Barcha bilimlarning subyektiv xususiyati

===

C) Inson ongiga voqelikning yetib bo'lmasligi

===

D) Faktlarga emotsional munosabat

+++

101. **Qaysi falsafiy yondashuv bilim olishda hissiy tajribaning muhimligini ta'kidlaydi?**

===

A) Ratsionalizm

===

B) Empirizm

====

C) Dogmatizm

====

D) Idealizm

+++

102. Hissiy bilimlarni eng yaxshi ta'riflash mumkin:

=

A) Mantiqiy deduksiya orqali olingan bilimlar.

====

B) Insonning hissiy munosabati va kechinmalaridan olingan tushuncha.

====

C) Umumjahon amal qiladigan bilimlar.

====

D) E'tirozga qarshi bo'lmaydigan e'tiqod.

+++

103. Gnoseologiyada sezgi deganda:

====

A) Uzoq davom etgan fikrlashdan olingan bilim.

====

B) Ongli fikrlashsiz darhol anglash.

====

C) Hodisalarni empirik kuzatish.

====

D) Tajriba orqali tasdiqlangan bilimlar.

+++

104. Tasavvur bilish jarayonida qanday rol o'ynaydi?

====

A) Haqiqatni buzib, yolg'on e'tiqodlarga olib keladi.

====

B) Bilimlarni egallash uchun ahamiyatsiz.

====

C) Tushunchalarni tasavvur qilish va yangi g'oyalarni shakllantirishga yordam beradi.

====

D) Bu empirik tasdiqlash usuli.

+++

105. Qaysi atama binolardan yoki kuzatishlardan xulosa chiqarish qobiliyatini anglatadi?

====

A) mulohaza

====

B) sezgi

====

C) idrok

====

D) sensualizm

+++

106. Relyativizm tushunchasi shuni ko'rsatadiki:

====

A) Bilim barcha individlar uchun bir xil.

====

B) Bilimlar ijtimoiy yoki madaniy istiqbollari bilan belgilanadi.

====

C) Bilimlar empirik tarzda tekshirilishi kerak.

====

D) Bilim sobit va o'zgarmasdir.

+++

107. Empirik va nazariy bilimlar o'rtasidagi farq nima?

====

A) Empirik bilish subyektivdir; nazariy bilimlar ob'ektivdir.

====

B) Empirik bilimlar kuzatishga asoslanadi; nazariy bilimlar tafakkur va tushunchalarga asoslanadi.

====

C) Empirik bilim sezgi talab qiladi; nazariy bilimga ega emas.

====

D) Hech qanday farq yo'q; ular bir-birini almashtiradi.

+++

108. "Jamiyat" atamasi falsafada nimani anglatadi?

====

A) Alohida shaxslar yig'indisi

====

B) Umumiy qonunlar, an'analar va qadriyatlarga ega bo'lgan odamlarning tuzilgan jamiyati

====

C) Tasodifiy, bir-biriga bog'liq bo'lmagan hodisalar guruhi

====

D) Sof xo'jalik sub'ekti

+++

109. Sotsiologik nuqtai nazardan "ommaviy madaniyat" nima?

===

A) Madaniyat faqat elitaning kichik guruhiga tegishli

===

B) Jamiyatda ko'pchilik tomonidan ishlab chiqariladigan va iste'mol qilinadigan g'oyalalar va qadriyatlar majmui

===

C) Alohida jamiyatlar bilan chegaralangan madaniyat

===

D) Yuqori intellektual madaniyat shakli

+++

110. Jamiyat taraqqiyoti sharoitida «Yangi O'zbekiston» deganda nima tushuniladi?

===

A) Utopik jamiyatlar haqidagi falsafiy nazariya

===

B) Hozirgi O'zbekistonda siyosiy va ijtimoiy islohotlarga qaratilgan Strategiya

===

C) Antik falsafadagi tushuncha

===

D) Ommaviy madaniyatga asoslangan globallashgan jamiyat turi

+++

111. "Ochiq jamiyat"ning belgilovchi xususiyati nimada?

===

A) Axborot va g'oyalardan foydalanish imkoniyati cheklangan jamiyat

===

B) Erkin fikr almashish, demokratiya va oshkoralikni ta'minlovchi jamiyat

===

C) Yagona shaxs yoki sinf tomonidan boshqariladigan jamiyat

===

D) Boshqa madaniyatlardan ajralgan jamiyat

+++

112. Jamiyat falsafasida "fuqarolik jamiyati" atamasi nimani anglatadi?

===

A) Davlat institutlari va tizimlari

===

B) Ijtimoiy tashkilotlarda fuqarolarning o'zaro aloqasi bo'lgan shaxslar va

====

C) davlat o'rtasidagi makon

====

D) Harbiy muassasalar to'plami

====

E) Insonlarning tsivilizatsiyagacha bo'lgan tabiiy holati

+++

113. "Ma'rifatli jamiyat" da "fuqarolik" qanday rol o'ynaydi?

====

A) Uning roli yo'q, chunki barcha a'zolar markaziy hokimiyat tomonidan boshqariladi

====

B) Jamiyatning fuqarolik va siyosiy hayotida faol ishtirok etishni nazarda tutadi

====

C) Shaxslarning mas'uliyatini shaxsiy masalalar bilan cheklaydi

====

D) Ijtimoiy ishtirokisiz huquqiy maqomni qat'iy nazarda tutadi

+++

114. Qaysi konsepsiyada jamiyat taraqqiyotida iqtisodiy va siyosiy tuzilmalarga urg'u berilgan?

====

A) Sivilizatsiya

====

B) Aloqa

====

C) Chiziqli fikrlash

====

D) Madaniyat

+++

115. Ijtimoiy falsafada "chiziqli fikrlash" nimani anglatadi?

====

A) Tarix va taraqqiyotga tsiklik yondashuv

====

B) Tarix va ijtimoiy taraqqiyot to'g'ri, bashorat qilinadigan yo'ldan boradi, degan qarash

====

C) Har qanday ijtimoiy taraqqiyotni inkor etish

====

D) Spontan, xaotik ijtimoiy evolyutsiyaga e'tiqod

116. Quyidagilardan qaysi biri “yopiq jamiyat”ning xususiyati hisoblanadi?

===

A) G'oyalarning erkin aylanishi va demokratik boshqaruv

===

B) Axborotdan foydalanishning cheklanganligi, qattiq nazorat va o'zgarishlarga qarshilik

===

C) Fuqarolarning boshqaruvdagi faol ishtiroki

===

D) Innovatsiya va madaniy xilma-xillikni rag'batlantirish

+++

117. Jamiyat falsafasida «ijtimoiy taqsimot» nimani anglatadi?

===

A) Jamiyatda yerning jismoniy bo'linishi

===

B) Jamiyat a'zolari o'rtasida boylik, resurslar va ijtimoiy rollarni taqsimlash

===

C) Jamiyatning axborotni uzatish usuli

===

D) Jamiyat ichidagi siyosiy hokimiyat tuzilishi

+++

118. “Ommaviy madaniyat”ning asosiy xususiyati nimada?

===

A) Kichik intellektual elita tomonidan ishlab chiqariladi

===

B) Keng ommaning didi va xohishini aks ettiradi

===

C) Mumtoz san'at va falsafaga e'tibor qaratilgan

===

D) Iqtisodiy voqeliklardan uzilgan

+++

119. Quyidagilardan qaysi biri “siyosiy falsafa”da asosiy e'tiborga loyiq?

===

A) Davlat va shaxs erkinligi munosabatlari

===

B) Tabiiy ekotizimlarni o'rganish

===

C) Qaror qabul qilishda sezgi roli

===

D) Iqtisodiy ishlab chiqarish va taqsimot

+++

120. Ijtimoiy kontekstda "muloqot" nimani anglatadi?

===

A) Turlarning biologik o'zaro ta'siri

===

B) Jamiyat doirasidagi axborot, g'oyalar va qadriyatlar almashinuvi

===

C) Individual kechinmalarning izolyatsiyasi

===

D) Fuqarolar va davlat o'rtasidagi rasmiy huquqiy jarayon

+++

121. Quyidagilardan qaysi biri "Ma'rifatli jamiyat" tushunchasiga to'g'ri ta'rif beradi?

===

A) Demokratiya, bilim va inson huquqlarini qadrlaydigan jamiyat

===

B) Qattiq avtoritar boshqaruvga asoslangan jamiyat

===

C) Faqat iqtisodiy o'sishga yo'naltirilgan jamiyat

===

D) Ta'lim va madaniyatdan foydalanish imkoniyatini cheklovchi jamiyat

+++

122. Jamiyat taraqqiyoti kontekstida "strategiya" nima?

===

A) Jamiyatning vaqt bo'yicha rejadan tashqari rivojlanishi

===

B) Uzoq muddatli ijtimoiy maqsadlarga erishishga qaratilgan qasddan tuzilgan reja yoki siyosatlar majmuasi

===

C) Jamiyatda kelajakni rejalashtirishdan voz kechish

===

D) Jamiyat ichidagi individual xulq-atvorni o'rganish

+++

123. Mantiqning asosiy yo'nalishi nima?

===

A) Tarixiy voqealarni o'rganish.

===

B) To'g'ri fikr yuritish va argumentlash tamoyillari.

===

C) Emotsional javoblarni tahlil qilish.

===

D) Badiiy ifodaning izlanishlari.

+++

124. Formal mantiq, birinchi navbatda:

===

A) Argumentlar mazmuni.

===

B) Argumentlarning tuzilishi va shakli.

===

C) Dalillarning emotsional jozibadorligi.

===

D) Bahslarning tarixiy konteksti.

+++

125.Dialektik mantiq quyidagilarni ta'kidlaydi:

===

A) Statik haqiqatlar va qat'iy mulohazalar.

===

B) Voqelik va tafakkurning dinamik va o'zgaruvchan tabiati.

===

C) Kontekstsiz sof rasmiy tuzilmalar.

===

D) O`xshatishning fikr yuritishning birlamchi shakli sifatida qo`llanilishi.

+++

126.Qaysi turdagi mantiq klassik mantiqiy tamoyillarga qarshi turadi?

===

A) Noklassik mantiq

===

B) Formal mantiq

===

C) Sillogistik mantiq

===

D) Induktiv mantiq

+++

127.Mantiq kontekstida «haqiqat» quyidagilarni bildiradi:

===

A) Tajribalarni subyektiv talqin qilish.

===

B) Tafakkurga bog'liq bo'lmagan ob'ektiv holat.

===

C) Inson tafakkuri yaratgan illyuziya.

===

D) Tajribalarning emotsional ta'siri.

+++

128.Deduksiya jarayoni quyidagilardan iborat:

===

A) Umumiy asoslardan aniq xulosalar chiqarish.

===

B) Aniq misollardan umumiy nazariyalarni shakllantirish.

===

C) Bahslarning emotsional mazmunini tahlil qilish.

===

D) Sudda dalillarni taqdim etish.

+++

129.Induksiya eng yaxshi tavsiflanadi:

===

A) Aniq kuzatishlar natijasida umumiy xulosaga kelish jarayoni.

===

B) Aniq holatlarni umumiy tamoyillar orqali isbotlash usuli.

===

C) Fikrlashdagi mantiqiy xato.

===

D) Mulohaza yuritish uchun shaxsiy e'tiqodlardan foydalanish.

+++

130.Quyidagilardan qaysi biri sillogizmga misoldir?

===

A) Barcha sut emizuvchilar hayvondir; barcha itlar sutemizuvchilardir; shuning uchun barcha itlar hayvonlardir.

===

B) Osmon moviy rangda; shuning uchun yomg'ir yog'adi.

===

C) Yomg'ir yog'sa, soyabon olaman; yomg'ir yog'moqda; shuning uchun men soyabon olaman.

===

D) Avtomobil qizil rangda; Men qizil narsalarni yaxshi ko'raman; shuning uchun men mashinani yaxshi ko'raman.

+++

131.Istisno qilishning uchinchi qonuni shuni ko'rsatadiki:

===

A) Mulohaza ikkalasi ham emas, balki to'g'ri yoki noto'g'ri bo'lishi kerak.

===

B) Barcha dalillar asos va xulosaga ega bo'lishi kerak.

===

C) Induktiv fikrlash deduktiv fikrlashdan ustundir.

===

D) Voqelik inson tafakkuridan mustaqil ravishda mavjud bo'lishi mumkin.

+++

132.Mantiqda asosiy qonun quyidagicha ta'riflanadi:

===

A) Emotsional javoblarni boshqaradigan qonun.

===

B) Barcha mantiqiy mulohazalar asosidagi asosiy tamoyil.

===

C) Faqat rasmiy sharoitlarda amal qiladigan qonun.

===

D) Sudda rioya qilinishi kerak bo'lgan huquqiy norma.

+++

133.“Aldash” atamasi mantiqiy kontekstda nimani anglatadi?

===

A) Fikrni ishontirish orqali isbotlash usuli.

===

B) Haqiqatga zid bo'lishiga qaramay, qat'iy saqlanib qolgan e'tiqod yoki taassurot.

===

C) Dalilni kuchaytiruvchi mantiqiy xato.

===

D) Huquqiy asoslashda rasmiy bayonot.

+++

134. Mantiqdagi o'xshashlik quyidagilar uchun qo'llaniladi:

===

A) Dalillarsiz dalillar keltirish.

===

B) Tushunchani tushuntirish uchun ikki xil narsani solishtiring.

===

C) Barcha dalillarning haqiqiyligini isbotlang.

===

D) Bahsning emotsional jozibadorligini aniqlang.

+++

135. Fikrlash shakllari kontekstida "tushuncha" nima?

===

A) Vaziyatni batafsil tahlil qilish.

===

B) Narsa yoki hodisalar sinfining aqliy tasviri yoki tasavvuri.

===

C) Qo'zg'atuvchiga emotsional munosabat.

===

D) Fikrlashdagi mantiqiy xato.

+++

136. Hukm shunday ta'riflanadi:

===

A) Bir tajribaga nisbatan sub'ektiv tuyg'u.

===

B) Biror narsa haqida fikr yoki qarorni shakllantirish harakati.

===

C) Mantiqiy deduksiya jarayoni.

===

D) Isbotlab bo'lmaydigan gap.

+++

137. Qaysi atama binolarga asoslangan xulosaga kelish jarayonini anglatadi?

===

A) Induksiya

===

B) Deduksiya

===

C) Tavsif

===

D) Hukm

+++

138. Induksiya eng yaxshi xarakterlanadi:

===

A) Aniq misollardan umumiy tamoyillarni chiqarish usuli.

===

B) Xulosa chiqarishni kafolatlovchi mantiqiy fikrlash jarayoni.

===

C) Oddiy hukmning bir turi.

===

D) Emotsional fikr yuritish shakli.

+++

139. Mantiqiy fikrlashda «sillogizm» nimani anglatadi?

===

A) Shaxsiy e'tiqod bayoni.

===

B) Ikki asosdan xulosa chiqaradigan fikrlash shakli.

===

C) Tushunchaning batafsil tavsifi.

===

D) Murakkab fikrni tushuntirish uchun ishlatiladigan analogiya.

+++

140. Mantiq nuqtai nazaridan analogiya quyidagilar uchun qo'llaniladi:

===

A) Fikrni empirik dalillar orqali isbotlash.

===

B) Ikki xil narsani solishtiring, o'xshashliklarni ko'rsating.

===

C) Berilgan binolardan qat'iy xulosa chiqarish.

===

D) Emotsional murojaat asosida hukm chiqaring.

===

141. "Haqiqiy hukm" nima?

===

A) Faqat shaxsiy his-tuyg'ularga asoslangan hukm.

===

B) Haqiqatga mos keladigan va oqlanishi mumkin bo'lgan hukm.

===

C) Jamiyat tomonidan keng qabul qilingan hukm.

===

D) Sudda chiqarilgan hukm.

+++

142. “Murakkab hukm” deganda quyidagilar tushuniladi:

===

A) Bir nechta omillar yoki takliflarni o'z ichiga olgan hukm.

===

B) Oson tushuniladigan hukm.

===

C) Fikrlashdan ko'ra sezgi asosidagi hukm.

===

D) Ekspertlar hay'ati tomonidan chiqarilgan hukm.

+++

143. Qaysi atama ob'ekt yoki hodisa to'g'risida to'g'ridan-to'g'ri ta'rifni tavsiflaydi?

===

A) Murakkab hukm

===

B) Oddiy hukm

===

C) Qoida

===

D) Xulosa

+++

144. “Qat’iy xulosa” quyidagilar bilan tavsiflanadi:

===

A) Fikrlash jarayonida noaniqlik.

===

B) Yaroqli binolardan olingan aniqlik.

===

C) Natijaga hissiy ta'sir.

===

D) G'oyalarni ifodalash uchun belgilardan foydalanish.

+++

145. Mantiqiy fikrlashda belgilar qanday rol o'ynaydi?

===

A) Ular hissiyotlarni ifodalash vositasi sifatida xizmat qiladi.

===

B) Ular g'oya yoki tushunchalarni mavhum tarzda ifodalaydi.

===

C) Ular fikrlash jarayonini murakkablashtiradi.

===

D) Ular faqat badiiy mazmunda ishlatiladi.

+++

146. Mantiq kontekstidagi «figura» quyidagilarni bildiradi:

===

A) Fikrning badiiy shaklda ifodalanishi.

===

B) Terminlarning sillogizmda joylashishi.

===

C) Matematik ifoda.

===

D) Tahlil qilishda foydalaniladigan statistik grafik.

+++

147. Jamiyat falsafasida «jamiyat» deganda:

===

A) Tasodifiy shaxslar yig'indisi.

===

B) Umumiy institutlar va madaniyat bilan bog'langan shaxslarning tuzilgan guruhi.

===

C) Sof iqtisodiy tizim.

===

D) Organizmlarning biologik birligi.

+++

148. "Ommaviy madaniyat" tushunchasiga nima ta'rif beradi?

===

A) Elita tomonidan va ular uchun ishlab chiqarilgan madaniyat.

===

B) Ko'pincha ommaviy axborot vositalari orqali keng omma tomonidan yaratiladigan va iste'mol qilinadigan madaniyat.

===

C) Mahalliy xalqlarning an'anaviy madaniy udumlari.

===

D) Madaniyat ilmiy muassasalar bilan chegaralangan.

===

149. Qaysi atama inson guruhlarining vaqt davomida rivojlanishi va xususiyatlarini anglatadi?

===

A) Jamiyat

===

B) Tarix

===

C) Sivilizatsiya

===

D) Siyosat

+++

150. Jamiyat kontekstidagi «ijtimoiy taqsimot» deganda quyidagilar tushuniladi:

====
A) Jamiyat ichidagi turli guruhlar o‘rtasida resurslar va imkoniyatlarning taqsimlanishi.

====
B) Siyosiy mafkuralarning tarqalishi.

====
C) Ommaviy madaniyatning tarqalishi.

====
D) Populyatsiyalarning geografik harakati.

+++

151. “Fuqarolik jamiyati” tushunchasining ma’nosi nima?

====
A) Davlat va siyosiy institutlar.

====
B) Hukumatdan tashqarida mavjud bo‘lgan ixtiyoriy birlashmalar, tashkilot va muassasalar tarmog‘i.

====
C) Jamiyat ichidagi iqtisodiy tizim.

====
D) Harbiy elita tomonidan boshqariladigan jamiyat.

+++

152. “Ochiq jamiyat” tushunchasi eng yaxshi ta’riflangan:

====
A) Hukumat hayotning barcha jabhalarini nazorat qiladigan jamiyat.

====
B) Erkinlik, oshkoralik va demokratik ishtirokni rag‘batlantiradigan jamiyat.

====
C) Tashqi ta’sirlar va madaniy o‘zgarishlarga yopiq jamiyat.

====
D) Faqat iqtisodiy tenglikka asoslangan jamiyat.

+++

153. Qaysi tushuncha o'zgarishlarga qarshilik ko'rsatadigan va o'z odamlari ustidan qattiq nazoratni saqlaydigan jamiyatni anglatadi?

====
A) Ochiq jamiyat

====
B) Chiziqli tafakkur

====
C) Yopiq jamiyat

====
D) Ommaviy jamiyat

====

154. «Yangi O‘zbekiston» deganda:

====

A) O'rta Osiyodagi tarixiy davr.

====

B) O'zbekiston jamiyatini modernizatsiya va isloh qilishga qaratilgan siyosiy va madaniy strategiya.

====

C) Mintaqadagi boshqaruvning an'anaviy shakli.

====

D) Markaziy Osiyodagi qadimgi sivilizatsiya turi.

====

155. Jamiyat falsafasida «fuqarolik» deganda:

====

A) Siyosiy tizim doirasida hokimiyatni ushlab turish.

====

B) Davlat yoki millat a'zosining huquqiy holati va majburiyatlari.

====

C) Jamiyat ichidagi ijtimoiy tabaqalarning bo'linishi.

====

D) Diniy tashkilot ichidagi rasmiy mavqe.

+++

156. "Madaniyat" jamiyatda qanday ishlaydi?

====

A) Sof siyosiy vosita sifatida.

====

B) Shaxslarni bir-biriga bog'laydigan umumiy e'tiqodlar, amaliyotlar va qadriyatlar tizimi sifatida.

====

C) Iqtisodiy tovar sifatida.

====

D) Boylik va qudrat ramzi sifatida.

+++

157. «Sivilizatsiya» deganda quyidagilar tushuniladi:

====

A) Ilg'or texnologiya, madaniyat va boshqaruv bilan tavsiflangan tuzilgan jamiyat.

====

B) Hech qanday uyushgan institutlarsiz jamiyat.

====

C) Sof iqtisodiy ayirboshlash tizimi.

====

D) Inson rivojlanishining vaqtinchalik bosqichi.

+++

158. Qadriyatlar falsafasidagi "ehtiyotlar" quyidagilardan iborat:

====

A) Yuzaki va tez-tez o'zgarib turadigan istaklar.

====
B) Inson xulq-atvorini rag'batlantiradigan va qadriyatlarni yuzaga keltiradigan asosiy talablar.

====
C) Davlat tomonidan taqsimlanadigan resurslar.

====
D) Avlodlardan o'tib kelayotgan madaniy an'analar.

+++
159. Qaysi kontsepsiya qadriyatlarning vaqt o'tishi bilan davom etayotgan o'zgarishi va evolyutsiyasini tushuntiradi?

====
A) Qadriyatlarning qadrsizlanishi

====
B) Qadriyatlarning transformatsiyasi

====
C) Qadriyatlarni baholash

====
D) Qadriyatlar dinamikasi

+++
160. "Umumjahon qadriyatlari" quyidagilardan iborat:

====
A) Muayyan madaniyatlar yoki xalqlar doirasidagina amal qiladi.

====
B) Adolat va inson huquqlari kabi barcha insoniyat jamiyatlarida muhim deb tan olingan.

====
C) Oilaviy tuzilmalar bilan chegaralanadi.

====
D) Shaxsiy imtiyozlarga qarab o'zgarishi.

+++
161. «Milliy qadriyatlar» deganda:

====
A) Shaxsga xos qadriyatlar.

====
B) Ko'pincha tarix va an'analar asosida shakllangan, muayyan millat yoki madaniyat odamlari tomonidan umumiy qadriyatlar.

====
C) Insonning umumiy huquq va erkinliklari.

====
D) Moddiy boylik va iqtisodiy farovonlik.

+++
162. Quyidagilardan qaysi biri "shaxsiy qadriyat" deb hisoblanadi?

====
A) demokratiya

====
B) halollik

====
C) millatchilik

====
D) vatanparvarlik

+++

163. Aksiologiyada oilaga quyidagilar qaraladi:

====

A) Ijtimoiy, madaniy va axloqiy qadriyatlarni uzatishning markaziy instituti.

====

B) Sof iqtisodiy tuzilma.

====

C) Qonunlarni belgilovchi siyosiy shaxs.

====

D) Raqobatbardosh muassasa.

+++

164. "Muhabbat" qadriyat sifatida umumiy ko'rib chiqiladi:

====

A) Shaxslar o'rtasidagi axloqiy va hissiy bog'lanish manbai.

====

B) Odamlar o'rtasidagi tranzaksiyaviy o'zaro ta'sir.

====

C) Vaqtinchalik va yuzaki tuyg'u.

====

D) Ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lmagan eskirgan tushuncha.

+++

165. "Nafrat"ning qadri aksiologiyada shunday tushuniladi:

====

A) Odamlarni yaqinlashtiradigan axloqiy qadriyat.

====

B) Ijtimoiy va shaxsiy munosabatlarni buzadigan salbiy emotsional kuch.

====

C) Shaxsiy muvaffaqiyatning harakatlantiruvchi kuchi.

====

D) Turli madaniyatlarda nishonlanadigan umuminsoniy qadriyat.

+++

166. Qaysi qadriyat farovonlik va qoniqish hissiga erishish bilan chambarchas bog'liq?

====

A) Baxtsizlik

====

B) Nafrat

===

C) Baxt

===

D) Qadrsizlanish

+++

167. “Axloqiy yetuklik” qadriyat sifatida quyidagilarni bildiradi:

===

A) Jismoniy yetuklikka erishish.

===

B) Axloqiy tushunchalar va to'g'ri va noto'g'ri tamoyillar asosida qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantirish.

===

C) Qonunlar va me'yoriy hujjatlar haqida keng bilimga ega bo'lish.

===

D) Rasmiy ta'limning tugallanishi.

+++

168. Qadriyatlar nazariyasidagi “gender tengligi” quyidagilarni ta'kidlaydi:

===

A) Jamiyat va madaniy me'yorlardan qat'i nazar, barcha jinslar uchun teng muomala va imkoniyatlar.

===

B) Bir jinsning boshqalarga nisbatan ustuvorligi.

===

C) Jinsga asoslangan an'anaviy rollar.

===

D) Muvaffaqiyatning iqtisodiy o'lchovi.

+++

169. “Mahalla” qadriyatlar tizimi sifatida quyidagilarni aks ettiradi:

===

A) Hech qanday axloqiy ahamiyatga ega bo'lmagan geografik hudud.

===

B) Jamiyatdagi shaxslarni bog'laydigan, hamkorlik va o'zaro hurmatni kuchaytiruvchi ijtimoiy va axloqiy aloqalar.

===

C) Raqobatbardosh ijtimoiy tuzilma.

===

D) Jismoniy shaxslar o'rtasidagi iqtisodiy raqobat.

+++

170. «Qadriyatlarni o'zgartirish» deganda quyidagilar tushuniladi:

===

A) Qadriyatlarning eskirish jarayoni.

===

B) Vaqt o'tishi bilan jamiyatda qadriyatlarning ahamiyati yoki tushunchasining tubdan o'zgarishi.

====
C) An'anaviy madaniyatlarda qadriyatlarning statik tabiati.

====
D) Barcha qiymatlarning birdaniga yo'qolishi.

+++

171. Tarix falsafasi birinchi navbatda nimani o'rganadi?

====

A) O'tgan voqealarni hech qanday izohsiz o'rganish

====

B) Tarixiy hodisalarning talqini va ularning insoniyat taraqqiyoti uchun ahamiyati

====

C) Fanda kelajak imkoniyatlarini tahlil qilish

====

D) Mif va rivoyatlarni o'rganish

+++

172. "Sivilizatsiya" tushunchasining asosiy yo'nalishi nima?

====

A) Faqat texnologik taraqqiyot

====

B) Shahar taraqqiyoti, ijtimoiy tuzilmalari, madaniyati va davlat tuzilishi bilan tavsiflangan murakkab jamiyat

====

C) Kichik jamoalardagi ibtidoiy hayot

====

D) Har qanday texnologik taraqqiyotni inkor etuvchi jamiyat

+++

173. "Madaniyat" odatda falsafiy nuqtai nazardan qanday ta'riflanadi?

====

A) Populyatsiyaning irsiy xususiyatlari

====

B) Jamiyatdagi inson ifodasi, ijodkorligi, ijtimoiy amaliyot va an'analar yig'indisi

====

C) Biologik evolyutsiya jarayoni

====

D) Jamiyatni tartibga soluvchi iqtisodiy tizim

+++

174. Falsafa kontekstida "madaniy faoliyat" nima?

====

A) Insonlar bajaradigan biologik harakatlar

====

B) San'at, adabiyot va an'analar kabi madaniy ifodalarni yaratish, saqlash va rivojlantirish

====

C) Faqat texnologik innovatsiyalar bilan bog'liq faoliyat

====

D) Sof siyosiy harakat

+++

175. “O‘zbek madaniyati” deganda nima tushuniladi?

===

A) Global madaniyat tarkibidagi submadaniyat

===

B) O‘zbekiston xalqiga xos an’analar, urf-odatlar, qadriyatlar va iboralarning o‘ziga xos majmui

===

C) Ommaviy madaniyat shakli

===

D) Ekran madaniyatining bir turi

+++

176. "Etnomadaniyat" nima?

===

A) Butun tsivilizatsiyaga tegishli e’tiqodlar tizimi

===

B) Bir etnik guruhga xos bo‘lgan madaniy an’analar, urf-odatlar

===

C) Jamiyatning texnologik taraqqiyoti

===

D) Ommaviy madaniyatning yangi shakli

+++

177. Quyidagilardan qaysi biri “ommaviy madaniyat” tushunchasiga to‘g‘ri ta’rif beradi?

===

A) Kichkina, yakkalanib qolgan jamiyat tomonidan umumiy madaniyat

===

B) Ommaviy axborot vositalari orqali keng tarqaladigan va aholining katta qatlamlariga murojaat qiladigan madaniyat turi

===

C) Elita ziyolilarining an’anolari

===

D) Yagona etnik guruhning o‘ziga xos madaniy ifodalari

+++

178. “Ommaviy madaniyat”ning asosiy xususiyati nimada?

===

A) Unga faqat ma’lumotli elita kirishi mumkin

===

B) Keng tarqalgan va keng ommaga yoqadigan g‘oyalar, qarashlar va amaliyotlardan iborat.

===

C) Jamiyatga ta’siri yo‘q

===

D) Ommaviy madaniyat bilan bir xildir

+++

179. "Ekran madaniyati" nima?

===

- A) Faqat an'anaviy kitoblar orqali boshdan kechiriladigan madaniyat
===
- B) Madaniy tarkibni birinchi navbatda televizor, kompyuter va smartfon kabi ekranlar orqali iste'mol qilish
===
- C) Raqamli texnologiyani istisno qiladigan madaniyat shakli
===
- D) Etnomadaniyat shakli

+++

180. Quyidagilardan qaysi biri "submadaniyat"ni tavsiflaydi?

===

- A) Har qanday texnologik taraqqiyotga qarshi turuvchi madaniy harakat
===
- B) Kattaroq madaniyat ichida o'z qadriyatlari, me'yorlari va manfaatlariga ega bo'lgan kichikroq, alohida guruh
===
- C) Jamiyatda hukmron madaniyat
===
- D) Barcha madaniy an'analarni rad etish

+++

181. "Sivilizatsiya" falsafasi nima bilan bog'liq?

===

- A) Odamlarda irsiy mutatsiyalarni o'rganish
===
- B) Murakkab jamiyatlarning rivojlanishi, tashkil etilishi va yemirilishining tadqiqi
===
- C) Alohida jamoalardagi iqtisodiy tizimlar
===
- D) Biologik determinizmni o'rganish

+++

182. Quyidagilardan qaysi biri "ommaviy madaniyat"ning xususiyati hisoblanadi?

===

- A) Muayyan intellektual sinfga xosdir
===
- B) Ommaviy axborot vositalari orqali tarqaladi va ko'ngilochar va iste'molchilikka e'tibor qaratadi
===
- C) U birinchi navbatda qadimgi an'analarga asoslanadi
===
- D) Qishloq joylardagina mavjud

+++

183. "Madaniy relativizm" nima?

===

- A) Bir madaniyatning boshqasidan ustun ekanligi haqidagi fikr
===
- B) Har bir madaniyatning o'ziga xos qadriyatlari va amaliyotlari borligini tushunish, ularni o'z kontekstida ko'rish kerak
===
- C) Madaniyatni keraksiz deb bilish
===
- D) Madaniyatning barcha shakllarini rad etish

+++

184. "Etnosentrizm" nima?

===

- A) Barcha madaniyatlar teng, degan e'tiqod
===
- B) Boshqa madaniyatni o'z madaniyati mezonlari asosida baholash amaliyoti
===
- C) Etnik munosabatlarni o'rganish
===
- D) Kollektivizmdan ko'ra individualizmga e'tibor berish

+++

185. "Madaniy antropologiya"ning asosiy yo'nalishi nima?

===

- A) Insonning jismoniy evolyutsiyasini o'rganuvchi fan
===
- B) Turli madaniyatlar, ularning amaliyotlari, e'tiqodlari va ularning atrof-muhit bilan o'zaro ta'sirini o'rganish
===
- C) Kosmosda sayohatni tahlil qilish
===
- D) Zamonaviy jamiyatlarda iqtisodni o'rganish

+++

186. Quyidagilardan qaysi biri "O'zbek madaniyati"ga xos xususiyatdir?

===

- A) O'zining tarixiy o'tmishidan butunlay uzilgan
===
- B) Tarixiy an'analarni zamonaviy amaliyot bilan uyg'unlashtirib, millatning o'ziga xosligini aks ettiradi
===
- C) G'arb madaniyati bilan bir xil
===
- D) U faqat texnologik taraqqiyotga yo'naltirilgan

+++

187. "Ommaviy madaniyat"ning asosiy xususiyati nimada?

- ===
- A) Qadimgi an'analarni saqlashga qaratilgan
===
- B) U keng omma tomonidan qabul qilingan musiqa, kino, moda va yo'nalishlarni o'z ichiga oladi
===
- C) Ilmiy jamoalar bilan chegaralangan
===
- D) U faqat qishloq jamiyatlarida uchraydi
+++

188. «Submadaniyat» «ommaviy madaniyat» dan nimasi bilan farq qiladi?

- ===
- A) Submadaniyat madaniyatning hukmron shaklidir
===
- B) Submadaniyat katta jamiyatdagi kichikroq, alohida madaniy guruhlarni anglatadi, ommaviy madaniyat esa asosiy va keng tarqalgan.
===
- C) Submadaniyat ommaviy madaniyat bilan bir xil
===
- D) Submadaniyat ommaviy axborot vositalari orqali tarqaladi
+++

189. Zamonaviy jamiyatda "ekran madaniyati"ning asosiy ta'siri nimada?

- ===
- A) Ijtimoiy xulq-atvorga ta'sir qilmaydi
===
- B) Vizual vositalar orqali odamlarning axborot, o'yin-kulgi va ijtimoiy o'zaro munosabatni iste'mol qilish usullariga ta'sir qiladi
===
- C) Madaniy tarkibga kirishni cheklaydi
===
- D) Etnomadaniyat bilan bir xil bo'ladi
+++

190. Qaysi tushuncha turli jamiyatlarga mansub turli madaniy elementlarning kombinatsiyasini anglatadi?

- ===
- A) Etnomadaniyat
===
- B) Madaniy duragaylash
===
- C) Ommaviy madaniyat
===
- D) Ekran madaniyati
+++

191. Falsafiy antropologiya birinchi navbatda nima bilan shug'ullanadi?

- ===
- A) Odam anatomiyasini o'rganuvchi fan
===
- B) Insonlarning tabiati, mohiyati va maqsadi
===
- C) Hayvonlarning tasnifi
===
- D) Kishilik jamiyatlarining tarixiy rivojlanishi

+++

192. Quyidagilardan qaysi biri "ijtimoiy mavjudot"ni eng yaxshi tavsiflaydi?

- ===
- A) To'liq izolyatsiyada yashay oladigan organism
===
- B) Ijtimoiy aloqada rivojlanib, jamiyatlarni tashkil etuvchi shaxs
===
- C) To'liq instinktga bog'liq mavjudot
===
- D) Jamiyatning barcha shakllarini inkor etuvchi inson

+++

193. Qaysi atama inson madaniyati va xulq-atvorini boshqa turlarga nisbatan o'rganishga tegishli?

- ===
- A) Teologiya
===
- B) Antropologiya
===
- C) Fizika
===
- D) Zoologiya

+++

194. Falsafiy nuqtai nazardan, "shaxs"ni "individ"dan nimasi ajratib turadi?

- ===
- A) Individuallar har doim guruhning bir qismi, shaxslar esa yakka
===
- B) "Shaxs" axloqiy va ijtimoiy jihatlarga urg'u beradi, "individ" esa o'ziga xos, alohida mavjudotni bildiradi.
===
- C) «Individ» intellektual qobiliyatni, «shaxs» esa biologik hayotni bildiradi.
===
- D) Ular bir-birining o'rnini bosuvchi atamalardir

+++

195. Falsafiy munozaralarda "ong" nima?

===

A) Hushyorlik holati

===

B) O'zini va tevarak-atrofni anglash

===

C) Bilimlar nazariyasi

===

D) Ijtimoiy shartnoma

+++

196. Falsafiy antropologiyada "o'z joniga qasd qilish" nimani anglatadi?

===

A) Barcha madaniyatlarda ijtimoiy jihatdan maqbul bo'lgan harakat

===

B) O'z hayotini ixtiyoriy ravishda tugatish, axloqiy, ekzistensial va ijtimoiy masalalarni ko'tarish

===

C) Sof biologik hodisa

===

D) Faqat siyosiy sharoitlarda amalga oshiriladigan harakat

+++

197. "Parasuitsid" nima?

===

A) Muvaffaqiyatsiz o'z joniga qasd qilishga urinish

===

B) Hayotning falsafiy nazariyasi

===

C) Ijtimoiy shartnomaning bir turi

===

D) Azob holatida qolish haqidagi ongli qaror

+++

198. Qaysi atama chidab bo'lmas azob-uqubat tufayli o'limga yordam beradigan tibbiy amaliyotga tegishli?

===

A) O'z joniga qasd qilish

===

B) Evtanaziya

===

C) Parasuitsid

===

D) Yordamchi o'z joniga qasd qilish

+++

199. Qaysi soha insoniyatning yakuniy taqdirini o'rganadi va oxirat va dunyoning oxiri kabi tushunchalarni o'rganadi?

===

A) Esxatologiya

===

B) Kosmologiya

====

C) Antropologiya

====

D) Siyosiy falsafa

+++

200. Inson faoliyati kontekstida "o'yin" falsafiy jihatdan qanday qaraladi?

====

A) Ahamiyatsiz, arziyasiz faoliyat sifatida

====

B) Inson ijodi, rivojlanishi va ifodalanishining muhim qismi sifatida

====

C) Vaqtni behuda sarflash sifatida

====

D) Sof jismoniy faoliyat sifatida

+++

201. Qaysi tushuncha insonning biologik xususiyatlari va ijtimoiy tuzilmalarini birlashtirgan faoliyatga tegishli?

====

A) Metafizik

====

B) Biosotsial

====

C) Teologik

====

D) Esxatologik

+++

202. Falsafiy "o'lim hodisasi" nima?

====

A) O'limning inson mavjudligiga ta'siri yo'q degan e'tiqod

====

B) O'limning tabiati va inson hayotidagi ma'nosini o'rganish, ko'pincha keyingi hayot va ekzistensial savollar bilan bog'liq.

====

C) Biologik nosozlik tufayli yuzaga keladigan tibbiy holat

====

D) O'limning hayotga ta'sirini rad etish

+++

203. Qaysi tamoyil inson mavjudligi koinotni tushunishda muhim ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi?

====

A) Teologik tamoyil

====

B) Kosmologik tamoyil

====

C) Antropik tamoyil

====

D) Axloqiy tamoyil

+++

204. Falsafiy antropologiyaga ko'ra, "ratsional faoliyat" inson hayotida qanday rol o'ynaydi?

====

A) Muhim rol o'ynamaydi

====

B) Inson ongi va qaror qabul qilish jarayonlarini belgilaydi

====

C) Bu atrof-muhit omillariga instinktiv reaksiya

====

D) Ziyolilar bilan chegaralanadi

+++

205. "Ongsizlik" tushunchasi falsafada nimani anglatadi?

====

A) Bilmaslik yoki sezmaslik holati

====

B) Inson bilimlarining umumiyliigi

====

C) Fikrlashning ongli holati

====

D) Abadiy aql

+++

206. "Azob"ning falsafiy ta'rifi qanday?

====

A) Faqat jismoniy noqulaylik holati

====

B) Emotsional, jismoniy va ekzistensial iztirobni o'z ichiga olgan ko'p o'lchovli tajriba

====

C) Inson hayotidagi keraksiz holat

====

D) Baxtning aksi

+++

207. Qaysi atama qo'rquvni asosiy insoniy tuyg'u sifatida aks ettiradi va u harakatlari va qarorlarni qanday shakllantiradi?

===

A) quvonch

===

B) Agressiya

===

C) Qo'rquv

===

D) Sabab

+++

208. "O'limning tabiiyligi va muqarrarligi" deganda nimani anglatadi?

===

A) O'lim jamiyat tomonidan o'rnatilgan sun'iy tushunchadir

===

B) O'lim – barcha tirik mavjudotlar uchun muqarrar bo'lgan tabiiy jarayon

===

C) Falsafiy izlanishlar orqali o'limdan to'liq qutulish mumkin

===

D) O'lim faqat ma'lum madaniyatlarga tegishli

+++

209. "Ijodkorlik"ning inson hayotidagi falsafiy ahamiyati nimada?

===

A) Bu inson tabiatining arziyasini jihatidir

===

B) Insonning yangi g'oyalari, san'at va yechimlar ishlab chiqarish qobiliyatini aks ettiradi, ongini harakat bilan bog'laydi

===

C) Fan kabi ma'lum sohalar bilan chegaralanadi

===

D) Jamiyatning buzg'unchi kuchi

+++

210. Qaysi atama hayotning ma'nosi, o'lim va maqsadni izlash haqidagi falsafiy munozarani anglatadi?

===

A) Esxatologiya

===

B) Teleologiya

====
C) Ekzistensializm

====
D) Stoitsizm

+++

211. Falsafada "axloq" ning asosiy yo'nalishi nima?

====
A) San'at va go'zallik haqidagi fan

====
B) Axloqiy tamoyillarni o'rganish va inson xatti-harakatlarini to'g'ri yoki noto'g'ri deb baholash

====
C) Iqtisodiy tizimlar tahlili

====
D) Siyosiy mafkuralarni tekshirish

+++

212. Falsafada "axloq" ning asosiy yo'nalishi nima?

====
A) San'at va go'zallik haqidagi fan

====
B) Axloqiy tamoyillarni o'rganish va inson xatti-harakatlarini to'g'ri yoki noto'g'ri deb baholash

====
C) Iqtisodiy tizimlar tahlili

====
D) Siyosiy mafkuralarni tekshirish

+++

213. "Axloq" ni "axloq" dan nimasi ajratib turadi?

====
A) Axloq ijtimoiy normalarni, axloq esa shaxsiy fikrlarni bildiradi

====
B) Axloq insonning haqiqiy xulq-atvorini anglatadi, axloq esa bu xatti-harakatlarni falsafiy o'rganishni o'z ichiga oladi.

====
C) Axloq faqat diniy tamoyillarga taalluqlidir, axloq esa dunyoviydir

====
D) Axloq huquqiy qoidalarga, axloq esa shaxsiy e'tiqodlarga bog'liq bo'lsa

+++

214. "Metaetika" nima bilan bog'liq?

===

A) Axloqiy xulq-atvorning o'ziga xos ko'rsatmalari

===

B) "Yaxshi" yoki "to'g'ri" kabi axloqiy tushunchalarning mohiyati va mazmuni.

===

C) Axloqiy xulq-atvorga oid qonunlar

===

D) Etikada individual qarorlar qabul qilish

+++

215. "Amaliy etika" asosan nimaga qaratilgan?

===

A) Axloq haqidagi mavhum nazariyalar

===

B) Axloqiy nazariyalarni hayotiy vaziyatlar va muayyan masalalarga tatbiq etish

===

C) Etikaning tarixiy rivojlanishi

===

D) Axloqiy g'oyalarga asoslangan yangi qonunlarning yaratilishi

+++

216. "Iroda erkinligi" tushunchasi axloqiy qarorlar qabul qilishda nimani anglatadi?

===

A) Barcha harakatlar tashqi omillar bilan belgilanishi

===

B) Shaxslarda tashqi cheklovlardan xoli tanlov qilish imkoniyati mavjudligi

===

C) Axloqiy tanlovlar jamiyat tomonidan yuklanganligi

===

D) Axloqiy qarorlar har doim oldindan belgilab qo'yilganligi

+++

217. Quyidagilardan qaysi biri "axloqiy tanlov"ga to'g'ri ta'rif beradi?

===

A) To'liq hissiyotga asoslangan qaror

===

B) Axloqiy me'yorlar va to'g'ri va noto'g'rini hisobga olish asosida qilingan tanlov

===

C) Iqtisodiy afzallik asosida qabul qilingan qaror

===

D) Axloqiy ahamiyatga ega bo'lmagan tanlov

+++

218. **Etikadagi "kosmopolitizm" nimani anglatadi?**

===

A) Millatchilik va izolyatsiyaga e'tiqod

===

B) Barcha insonlar yagona jamiyatga mansub, umumiy axloqiy va axloqiy mas'uliyatga ega, degan g'oya.

===

C) Shaxsiy axloqiy tanlovlarga e'tibor qaratish

===

D) Huquqiy etika nazariyasi

+++

219. **"Kasbiy etika"ning asosiy tashvishi nima?**

===

A) Ishdan tashqari shaxsiy axloqiy xulq-atvor

===

B) Muayyan kasblar doirasidagi xulq-atvorni tartibga soluvchi axloqiy tamoyillar va standartlar

===

C) Ish joyi ierarxiasini o'rganish

===

D) Kasbiy amaliyotlar tarixi

+++

220. **Quyidagilardan qaysi biri "mehnat etikasi"ning asosiy elementi hisoblanadi?**

===

A

===

B

===

C

===

E) Jamoa ishidan voz kechish

+++

221. **"Kiber axloq" nima bilan bog'liq?**

===

A) Jismoniy mehnat muhitini o'rganish

===

B) Texnologiyadan axloqiy foydalanish, xususan, Internet kabi raqamli makonlarda

====

C) Tashishdagi axloqiy masalalar

====

D) Atrof-muhitni muhofaza qilishning axloqiy tamoyillari

+++

222. “Tibbiy etika”ning asosiy tamoyili nima?

====

A) Sog'liqni saqlash sohasida foydani rag'batlantirish

====

B) Bemorning farovonligini, maxfiyligini va xabardor roziligini ta'minlash majburiyati

====

C) Sog'liqni saqlash xarajatlarini kamaytirishga e'tibor

====

D) Zamonaviy tibbiy amaliyotlarni rad etish

+++

223. Etikaning qaysi sohasi advokatlik faoliyati doirasidagi huquqiy majburiyatlar va axloqiy xulq-atvor bilan bog'liq?

====

A) Ishbilarmonlik etikasi

====

B) Huquqiy etika

====

C) Mehnat etikasi

====

D) Tibbiy etika

+++

224. Etikadagi “ijtimoiy adolat” nimaga erishmoqchi?

====

A) Muayyan guruhlar uchun siyosiy hokimiyatdan teng foydalanish

====

B) Jamiyatda shaxslar va guruhlariga adolatli va teng munosabatda bo'lish, jumladan, tenglik, huquq va adolat masalalari

====

C) Faqat iqtisodiy tenglikka e'tibor qaratish

====

D) Ijtimoiy tartibni har qanday holatda ham ta'minlash

+++

225. Quyidagilardan qaysi biri “atrof-muhit etikasi”ning asosiy masalalaridan biridir?

===

A) Inson tabiiy resurslardan maksimal foyda olish uchun foydalanishi kerak, degan ishonch

===

B) Inson va tabiiy muhit o'rtasidagi axloqiy munosabatlar, resurslarni saqlash va barqaror foydalanishga ko'maklashish;

===

C) Iqtisodiy o'sishni ekologik muammolardan ustun qo'yish

===

D) Shahar rivojlanishiga e'tibor

+++

226. "Ishbilarmonlik etikasi" birinchi navbatda nima bilan bog'liq?

===

A) Xo'jalik operatsiyalarining qonuniyligi

===

B) Ishbilarmonlik dunyosidagi shaxslar va kompaniyalarning xatti-harakatlarini boshqaradigan axloqiy tamoyillar

===

C) Foydani maksimallashtirishning iqtisodiy strategiyalari

===

D) Xalqaro savdo shartnomalarini o'rganish

+++

227. Quyidagilardan qaysi biri “bioetika”ga tegishli?

===

A) Biologik tadqiqotlar, tibbiy amaliyot va biotexnologiya yutuqlaridan kelib chiqadigan axloqiy masalalar

===

B) Tadbirkorlik operatsiyalari etikasi

===

C) Iqlim o'zgarishining axloqiy oqibatlari

===

D) Muloqotda texnologiya etikasini o'rganish

+++

228. “Axloqiy tanlov” iroda erkinligidagi roli qanday?

===

A) Shaxsning iqtisodiy muvaffaqiyatini belgilaydi

====

B) Bu shaxsning axloqiy yoki axloqiy tamoyillarini aks ettiruvchi, tashqi ta'sirlardan xoli qarorlar qabul qilishni o'z ichiga oladi.

====

C) Shaxsiy javobgarlikni bartaraf qiladi

====

D) Axloqiy mulohazalar bilan bog'liq emas

+++

229. Etikaning qaysi sohasi birinchi navbatda onlayn xulq-atvor va ma'lumotlar xavfsizligi bo'yicha axloqiy mas'uliyatga qaratilgan?

====

A) Tibbiy etika

====

B) Kiberaxloq

====

C) Ishbilarmonlik etikasi

====

D) Ijtimoiy etika

+++

230. "Siyosiy axloq"ning asosiy yo'nalishi nima?

====

A) Ovoz berish tizimlarini o'rganish

====

B) Siyosiy hayotdagi xulq-atvorni, shu jumladan siyosatchilar va davlat amaldorlarining axloqiy xulq-atvorini tartibga soluvchi axloqiy me'yorlar.

====

C) Qadimgi siyosiy tizimlarni o'rganish

====

D) Sport musobaqasi etikasi

+++

231. "Oddiy axloq" nimani anglatadi?

====

A) Anormal deb hisoblangan axloqiy xatti-harakatlar

====

B) Jamiyatda ko'pchilik amal qiladigan axloqiy qoidalar va ko'rsatmalarning kundalik qo'llanilishi

====

C) Ayrim kasblargagina taalluqli axloqiy tamoyillar

====

D) An'anaviy axloqiy me'yorlarni rad etish

+++

232. Estetika birinchi navbatda nima bilan bog'liq?

===

A) Iqtisodiy tizimlarni o'rganish

===

B) Go'zallik, san'at va didning tabiati, ularning yaratilishi va qadrlanishi

===

C) Siyosiy tizimlar evolyutsiyasi

===

D) Ilmiy izlanish tamoyillari

+++

233. Quyidagilardan qaysi biri "estetik idrok"ni to'g'ri ta'riflaydi?

===

A) Matematik masalalarning kognitiv tahlili

===

B) Go'zallik va san'atning hissiy tajribasi va talqini

===

C) Insonning jamiyatdagi xulq-atvorini o'rganish

===

D) Buyumlarni yasashda texnik ko'nikmalar

+++

234. Estetikada "yuqorilik" atamasi nimani anglatadi?

===

A) Oddiy va tushunarli dizayn

===

B) Dahshat va hayrat uyg'otadigan buyuklik sifati

===

C) Oddiy yoki oddiy tajriba

===

D) Kundalik odatiy hodisa

+++

235 Estetik nuqtai nazardan "fojiali" qanday tavsiflanadi?

===

A) Hazil manbai sifatida

===

B) Ko'pincha azob-uqubatlarni o'z ichiga olgan og'ir va chuqur hissiy kechinmalar timsoli sifatida

===

C) Ko‘tarinki kayfiyat baxsh etuvchi estetik tajriba sifatida

===

D) Engil o'yin-kulgi shakli sifatida

+++

236. Estetika kontekstida "tasavvur" nimani anglatadi?

===

A) Ijodkorlik yoki innovatsiyaning etishmasligi

===

B) Go'zallik yoki hissiy javoblarni uyg'otadigan yangi g'oyalar, tasvirlar yoki tushunchalarni yaratish qobiliyati

===

C) Faqat faktik ifodalashga qaratilgan

===

D) Texnik mahorat bilan cheklangan

+++

237. Quyidagilardan qaysi biri "estetik did"ni tavsiflaydi?

===

A) Shaxsning jismoniy salomatligining o'lchovi

===

B) Shaxsning go'zallik va san'atga bo'lgan xohish va mulohazalari

===

C) Ob'ektlarni baholashning ilmiy usuli

===

D) San'atning tarixiy konteksti

+++

238. Estetika falsafiy kontekstida "san'at" nima?

===

A) Sof dekorativ amaliyot

===

B) Tuyg'ularni, g'oyalarni, kechinmalarni turli vositalar orqali yetkazuvchi ifoda shakli

===

C) Faqat rasm va haykaltaroshlik

===

D) Muloqotning eskirgan shakli

+++

239. Quyidagilardan qaysi biri san'atning vazifasidir?

===

A) Faqat dekorativ maqsadlarda xizmat qilish

====

B) Fikrni uyg'otish, his-tuyg'ularni uyg'otish va madaniy qadriyatlarni aks ettirish

====

C) Faqat o'yin-kulgini ta'minlash uchun

====

D) Shaxsni ifodalashni cheklash

+++

240. **"Amaliy san'at" nimani anglatadi?**

====

A) Faqat nazariy bo'lgan san'at

====

B) Dizayn va me'morchilik kabi amaliy maqsadlarda yaratilgan san'at

====

C) Faqat shaxsiy zavq uchun mavjud bo'lgan san'at

====

D) Hech qanday funktsiyani o'z ichiga olmaydigan san'at

+++

241. **"Depressiya san'ati" nima?**

====

A) Baxtli holatda yaratilgan san'at

====

B) G'amginlik, umidsizlik va hissiy kurash mavzularini ifodalovchi san'at

====

C) Ijobiy fikrlashga yordam beruvchi san'at

====

D) Faqat hazilga yo'naltirilgan san'at

+++

242. **"Dizayn" estetika bilan qanday bog'liq?**

====

A) Dizayn go'zallik va san'at bilan bog'liq emas

====

B) Dizayn funksional va vizual jozibador narsalarni yaratishda estetika tamoyillarini o'z ichiga oladi.

====

C) Dizayn sof funksional xususiyatga ega va estetik e'tiborga ega emas

====

D) Dizayn faqat arxitekturaga tegishli

+++

243. **Estetikada reklama qanday rol o'ynaydi?**

===

A) Reklama estetik tamoyillarni mensimaydi

===

B) Reklamada e'tiborni jalb qilish va iste'molchilarning xulq-atvoriga ta'sir qilish uchun estetik elementlardan foydalaniladi

===

C) Reklama faqat faktik ma'lumotlarga qaratilgan

===

D) Reklama ijodkorlikdan qochadi

+++

244. **"Vizual estetika" nima bilan tavsiflanadi?**

===

A) Eshitish tajribasini o'rganish

===

B) Vizual elementlarni baholash va tahlil qilish va ularning idrok va hissiyotga ta'siri

===

C) Adabiyotda matn elementlarini o'rganish

===

D) Matematik qonuniyatlar tahlili

+++

245. **"Virtual estetika" nimani anglatadi?**

===

A) Faqat jismoniy ob'ektlar orqali boshdan kechiriladigan estetika

===

B) Video o'yinlar va onlayn san'at kabi virtual muhitda go'zallik va dizaynni o'rganish

===

C) An'anaviy san'at turlariga e'tibor qaratish

===

D) San'atda texnologiyadan voz kechish

+++

246. **Shaxsning etukligi estetik tajriba bilan qanday bog'liq?**

===

A) Hech qanday aloqasi yo'q

===

B) Katta etuklik murakkab badiiy ifoda va ma'nolarni qadrlash va tushunish qobiliyatini oshiradi.

===

C) Yetuklik estetik kechinmalarni kamaytiradi

===

D) Yetuklik faqat hissiy barqarorlik bilan bog'liq

+++

247. **"Estetik evolyutsiya" nimani anglatadi?**

===

A) Badiiy shakllarning vaqt o'tishi bilan turg'unligi

===

B) Tarix davomida badiiy uslublar, didlar va madaniy ifodalarning rivojlanishi va o'zgarishi

===

C) San'atga tarixiy ta'sirlarni inkor etish

===

D) Faqat zamonaviy san'atga e'tibor

+++

248. **Estetikada "qiziq" ning ahamiyati nimada?**

===

A) Zerikarli va yoqimsiz narsa

===

B) Diqqatni o'ziga tortadigan, fikr yoki hissiyot uyg'otadigan element

===

C) Chuqurlik yetishmaydigan narsa

===

D) Faqat tasviriy san'atni ifodalash uchun ishlatiladigan atama

+++

249. **Badiiy asarga nisbatan "estetik idrok" deganda nima tushuniladi?**

===

A) Badiiy asarni tahliliy ko'rib chiqish

===

B) San'at asarini boshdan kechirishga nisbatan hissiy va hissiy munosabat

===

C) Amaldagi badiiy materiallarning texnik bahosi

===

D) Badiiy asarning tarixiy konteksti

+++

250. **Badiiy ifodalarda insoniy fazilatlarining yo'qolishi qaysi tushunchada ifodalanadi?**

===

A) Insoniylashtirish

====

B) Insonparvarlashtirish

====

C) Badiiy yaxlitlik

====

D) Emotsional rezonans

+++

251. Estetika falsafasining asosiy maqsadi nima?

====

A) San'atning jamiyatdagi rolini inkor etish

====

B) Go'zallik, did va san'atning mohiyatini tushunish va tahlil qilish

====

C) San'atning yagona uslubini targ'ib qilish

====

D) Badiiy ifodani cheklash

+++

252. Globallashuv birinchi navbatda nima bilan bog'liq?

====

A) Milliy xo'jaliklarni izolyatsiya qilish

====

B) Mamlakatlar va madaniyatlar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik va o'zaro bog'liqlikning kuchayishi

====

C) Xalqaro hamkorlikdan mahalliy an'analarni targ'ib qilish

====

D) Axborot oqimini chegaralar orqali cheklash

+++

253. Globalizm eng yaxshi quyidagicha ta'riflanadi:

====

A) Milliy suverenitetni ta'kidlaydigan siyosiy mafkura

====

B) Global o'zaro bog'liqlik va hamkorlikni birinchi o'ringa qo'yadigan dunyoqarash

====

C) Faqat mahalliy masalalarga e'tibor qaratish

====

D) Iqtisodiy izolyatsiya strategiyasi

+++

254. Barqaror rivojlanish maqsadlari:

====

A) Iqtisodiy o'sishni atrof-muhit hisobiga birinchi o'ringa qo'yish

====

B) Kelajak avlodlarning o'z ehtiyojlarini qondirish qobiliyatiga putur etkazmasdan, hozirgi kun ehtiyojlarini qondirish

====

C) Faqat ekologik masalalarga e'tibor qaratish

====

D) Ijtimoiy masalalarni e'tiborga olmasdan sanoatlashtirishni rag'batlantirish

+++

255. Global jarayonlarni quyidagicha ta'riflash mumkin:

====

A) Mamlakatlar ichida sodir bo'ladigan alohida hodisalar

====

B) Butun dunyoga ta'sir qiluvchi keng ko'lamli o'zaro ta'sirlar va o'zgarishlar

====

C) Mahalliyashtirilgan xo'jalik faoliyati

====

D) Zamonaviy jamiyatga ta'siri bo'lmagan tarixiy tendentsiyalar

+++

256. Quyidagilardan qaysi biri global muammo hisoblanadi?

====

A) Mahalliy siyosiy saylovlar

====

B) Iqlim o'zgarishi va atrof-muhitning buzilishi

====

C) Mintaqaviy savdo shartnomasi

====

D) Jamoatchilik xayriya tadbiri

+++

257. Tinchlikni saqlash maqsadidagi harbiy aralashuvlar quyidagilarga qaratilgan:

====

A) Millatlar o'rtasidagi ziddiyatning kuchayishi

====

B) Tinch aholini himoya qilish va mojaro zonalarida tinchlikni saqlash

====

C) Harbiy ustunlikka yordam berish

====

D) Hududiy nazoratni o'rnatish

+++

258. Ekologiya fani:

===

A) Inson va texnikaning o'zaro ta'siri

===

B) Tirik organizmlar va ularning muhiti o'rtasidagi munosabatlar

===

C) Turli mamlakatlarning siyosiy tizimlari

===

D) Iqtisodiy tizimlar va ularning ta'siri

+++

259. Atrof-muhitning ifloslanishiga quyidagilar sabab bo'lishi mumkin:

===

A) Barqaror amaliyotlar

===

B) Sanoat chiqindilari, avtomobil chiqindilari va kimyoviy oqimlar

===

C) Tabiatni muhofaza qilish harakatlari

===

D) Qayta tiklanadigan energiya manbalari

+++

260. Barqaror rivojlanish kontekstidagi iqtisodiyot quyidagilarni nazarda tutadi:

===

A) Atrof-muhitni hisobga olmasdan, cheksiz o'sish

===

B) Ekologik barqarorlik bilan o'sishni muvozanatlashtirgan iqtisodiy tizim

===

C) Izolyatsion iqtisodiy siyosat

===

D) Sof kapitalistik asos

+++

261. Demografik portlash quyidagilarni anglatadi:

===

A) Aholi sonining keskin kamayishi

===

B) Resurslarni siqib chiqarishi mumkin bo'lgan aholi sonining tez o'sishi

===

C) Aholi o'sish sur'atlarining barqarorligi

====

D) Aholining qarishi

+++

262. Quyidagilardan qaysi biri global salomatlik muammosi?

====

A) Mintaqaviy sog'liqni saqlash siyosati

====

B) COVID-19 kabi pandemiya kasalliklari

====

C) Mahalliy emlash drayverlari

====

D) Milliy sog'liqni saqlash xarajatlari

+++

263. Global kontekstdagi ijtimoiy muammolarga quyidagilar kiradi:

====

A) Mahalliy urf-odat va an'analar

====

B) Chegaradan oshib ketadigan qashshoqlik, tengsizlik va jinoyatchilik

====

C) Milliy ta'lim tizimlari

====

D) Mintaqaviy iqtisodiy rivojlanish

+++

264. Ochlik, birinchi navbatda, quyidagilar sabab bo'ladi:

====

A) Resurslarning ko'pligi

====

B) Oziq-ovqatning yomon taqsimlanishi, konfliktlar va atrof-muhit o'zgarishlari

====

C) Barqaror dehqonchilik amaliyoti

====

D) Iqtisodiy farovonlik

266. Jinoyat global muammo sifatida quyidagilarni o'z ichiga oladi:

=====

A) Faqat mahalliy jinoiy faoliyat

=====

B) Odam savdosi va giyohvand moddalar kontrabandasi kabi transmilliy jinoyatlar

265. **Kambag'allikni quyidagi yo'llar bilan hal qilish mumkin:**

=====

A) Jahon iqtisodiy tizimlariga e'tibor bermaslik

=====

B) Barqaror iqtisodiy siyosat va ijtimoiy dasturlar

=====

C) Faqat boylik to'plashga e'tibor qaratish

=====

D) Tengsizlikni targ'ib qilish

+++++

=====

C) Huquqni qo'llashning milliy strategiyalari

=====

D) Mintaqaviy jinoyatlar darajasi

+++++

267. **Global jarayonlar kontekstidagi kosmik muammolar quyidagilarga murojaat qilishi mumkin:**

=====

A) Faqat milliy kosmik dasturlar

=====

B) Koinotni tadqiq qilish va koinotning barqarorligi bilan bog'liq global muammolar

=====

C) Mahalliy astronomik hodisalar

=====

D) faqat harbiy maqsadlarda foydalaniladigan kosmik texnologiyalar

+++++

268. **Sport globallasuvi quyidagilar bilan tavsiflanadi:**

=====

A) Faqat mahalliy sport tadbirlari

=====

B) Yengil atletika orqali sport va madaniy almashinuvning xalqaro miqyosda tarqalishi

=====

C) Izolyatsiya qilingan sport ligalari

=====

D) Xalqaro ishtiroki bo'lmagan milliy musobaqalar

+++++

269. **Pandemiyaning global jarayonlarga ta'siri quyidagilardan iborat:**

=====

A) Faqat sog'liqni saqlash sohalari bilan cheklangan

=====

B) Butun dunyo bo'ylab iqtisodiyot, sayohat va ijtimoiy munosabatlarni buzadi

=====

C) Global muammolarga sezilarli ta'sir ko'rsatmaydi

=====

D) Qiyinchiliklarsiz global hamkorlikni mustahkamlaydi

+++++

270. Sun'iy intellekt barqaror rivojlanishga hissa qo'shishi mumkin:

=====

A) Ko'proq chiqindilarni hosil qilish

=====

B) Resurslarni boshqarish va qarorlar qabul qilishda samaradorlikni oshirish

=====

C) Atrof-muhitga e'tibor bermaslik

=====

D) Inson mehnatini maqsadsiz almashtirish

+++++

271. Biometrik identifikatsiyalash texnologiyalari global jarayonlarga quyidagilar orqali ta'sir qilishi mumkin:

=====

A) Maxfiylik bilan bog'liq muammolarning kuchayishi

=====

B) Xavfsizlik choralarini kuchaytirish, lekin kuzatuv haqida axloqiy savollarni ko'tarish

=====

C) Identifikatsiya qilish zaruriyatini bartaraf etish

=====

D) Ijtimoiy masalalarga ta'sir qilmaslik

+++++

272. Korrupsiya odatda nima deb ta'riflanadi?

=====

A) Biznesda halol raqobat jarayoni

=====

B) Ishonchli vakolatni shaxsiy manfaat uchun suiiste'mol qilish

=====

C) Halollik va oshkoralikni targ'ib qilish amaliyoti

=====

D) Resurslarni qonuniy boshqarish

+++++

273. Quyidagilardan qaysi biri favoritizmni eng yaxshi tavsiflaydi?

=====

A) Hammaga teng munosabatda bo'lish

=====

B) Ehtiyotkorlikdan ko'ra shaxsiy munosabatlarga asoslangan shaxslarga ustunlik ko'rsatish

=====

C) Nomzodlarni malakasiga qarab tanlash

=====

D) Ishga qabul qilishda oshkoralikni targ'ib qilish

++++

274. Nepotizm quyidagilarni anglatadi:

=====

A) Shaxslarni malakasiga qarab ma'qullash

=====

B) Qarindoshlar yoki do'stlarni malakasidan qat'iy nazar ishga olish

=====

C) bandlik amaliyotida shaffoflikni ta'minlash

=====

D) Ishga qabul qilishda tarafkashlikni bartaraf etish

++++

275. Kronizm quyidagicha ta'riflanadi:

=====

A) Siyosiy mansabdagi qarindoshlarni ma'qullash

=====

B) Biznes yoki siyosatdagi do'st va hamkasblarga imtiyoz berish

=====

C) Jamoat mas'uliyati asosida ishga qabul qilish

=====

D) Demokratik tamoyillarni targ'ib qilish

++++

276. Korrupsiya kontekstida mahalliychilik nimani anglatadi?

=====

A) Mahalliy manfaatlardan milliy manfaatlarni ilgari surish

=====

B) Mahalliy aloqalar va manfaatlarni kengroq mulohazalardan ustun qo'yish, ko'pincha favoritizmga olib keladi

=====

C) Global hamkorlikni kuchaytirish

=====

D) Xalqaro savdoni rag'batlantirish

++++

277. Quyidagilardan qaysi biri firibgarlikni tavsiflaydi?

=====

A) Biznesda halol muomala qilish

=====

B) Noqonuniy yoki jinoiy aldash natijasida moliyaviy yoki shaxsiy manfaat ko'zda tutilgan

=====

C) Moliyaviy hisobotning shaffofligi

=====

D) Davlat xizmatidagi axloqiy xulq-atvor

++++

278. Siyosiy korrupsiya odatda quyidagilarni o'z ichiga oladi:

=====

A) Odil va adolatli boshqaruv

=====

B) Siyosiy jarayonlarni shaxsiy manfaat uchun manipulyatsiya qilish

=====

C) Davlat boshqaruvida javobgarlikni ta'minlash

=====

D) Davlat xizmatiga jalb qilish

++++

279. Quyidagilardan qaysi birini korrupsiya bilan bog'liq xavfsizlikka tahdid deb hisoblash mumkin?

=====

A) Aholining ishonchini oshirish

=====

B) Institutlar yaxlitligini buzish va milliy xavfsizlikka tahdid

=====

C) Huquqni muhofaza qilish tizimini takomillashtirish

=====

D) Jamiyat faolligini oshirish

++++

280. Iqtisodiy korrupsiya birinchi navbatda quyidagilarga ta'sir qiladi:

=====

A) Aholi salomatligini saqlash tashabbuslari

=====

B) Moliyaviy-iqtisodiy tizimlar samarasizlik va tengsizlikka olib keladi

=====

C) Ekologik siyosat

=====

D) Madaniy amaliyotlar

++++

281. Kadrlar korrupsiyasiga quyidagilar kiradi:

=====

A) Adolatli yollash amaliyoti

=====

B) Korrupsiya, xodimlar va mansabdor shaxslarni o'z vazifalariga jalb qilish, ish joyida axloqsiz xatti-harakatlarga olib keladi.

=====

C) Xodimlarni boshqarishda javobgarlikni ta'minlash

=====

D) Malaka oshirishga ko'maklashish

++++

282. Korrupsiyaga qarshi qanday mexanizmlar yordam berishi mumkin?

=====

A) Shaffoflikning yoʻqligi

=====

B) Kuchli huquqiy asoslar, javobgarlik choralari va axloqiy meʼyorlar

=====

C) Aholining xabardorligini pasaytirish

=====

D) Boshqaruvda maxfiylikni targʻib qilish

+++++

283. Korrupsiyaga qarshi kurashda taʼlim muhim rol oʻynaydi:

=====

A) Axloqiy fikrlarga eʼtibor bermaslik

=====

B) Axloqiy xulq-atvorni va tanqidiy fikrlashni shaxslar oʻrtasida xabardorlikni oshirish va targʻib qilish

=====

C) Axborot olish imkoniyatini cheklash

=====

D) Notoʻgʻri maʼlumotni targʻib qilish

+++++

284. Korrupsiyaga qarshi kurashda huquqni muhofaza qiluvchi organlar quyidagilar uchun javobgardir:

=====

A) Axloqiy odatlarga eʼtibor bermaslik

=====

B) Qonunni taʼminlash maqsadida korrupsion faoliyatni tekshirish va jinoiy javobgarlikka tortish

=====

C) Shaxsiy manfaatlarni ilgari surish

=====

D) Siyosiy manfaatdorlikni kuchaytirish

+++++

285. Jamiyat tashkilotlari korrupsiyani kamaytirishga yordam berishi mumkin:

=====

A) Sukut saqlash madaniyatini tarbiyalash

=====

B) Shaffoflik, hisobdorlik va fuqarolarning faolligini targʻib qilish

=====

C) Korrupsion amaliyotlarni qoʻllab-quvvatlash

=====

D) Jamiyatlarni izolyatsiya qilish

+++++

286. Xalqaro korrupsiya koʻpincha quyidagilarni oʻz ichiga oladi:

=====

A) Faqat maishiy masalalar

=====

B) Global boshqaruv va savdoga ta'sir etuvchi transchegaraviy poraxo'rlik va axloqsiz amaliyotlar

=====

C) Mahalliy qonunlarga qat'iy rioya qilish

=====

D) Diplomatik munosabatlarni kuchaytirish

+++++

287. Korruptsiyaning siyosiy manfaatlar uchun umumiy oqibatlari qanday?

=====

A) Aholining institutlarga ishonchini oshirish

=====

B) Demokratik tamoyillarning emirilishi va jamoatchilikning umidsizlikning kuchayishi

=====

C) Fuqarolik faolligini oshirish

=====

D) Siyosiy javobgarlikning kuchayishi

+++++

288. Korruptsiya ijtimoiy hayotga qanday ta'sir qiladi?

=====

A) Ijtimoiy hamjihatlikni kuchaytiradi

=====

B) Fuqarolarda ishonchsizlikni yuzaga keltiradi va ijtimoiy barqarorlikka putur etkazadi

=====

C) Tenglikni ta'minlaydi

=====

D) Jamoaviy aloqalarni mustahkamlaydi

+++++

289. Ommaviy axborot vositalari korruptsiyaga qarshi kurashda muhim rol o'ynaydi:

=====

A) Axborotni bostirish

=====

B) Korruptsiyaviy amaliyotlarni tekshirish va hisobot berish, shaffoflik va javobgarlikni ta'minlash

=====

C) Axloqsiz xatti-harakatlarni qo'llab-quvvatlash

=====

D) Jamoat manfaatlarini e'tiborsiz qoldirish

++++

290. **Korruptsiya va iqtisodiy rivojlanish o'rtasida qanday bog'liqlik bor?**

=====

A) Korruptsiya iqtisodiy o'sishga yordam beradi

=====

B) Korruptsiya iqtisodiy taraqqiyotga to'sqinlik qiladi va tengsizlikni kuchaytiradi

=====

C) Korruptsiya taraqqiyotga ta'sir qilmaydi

=====

D) Korruptsiya barcha iqtisodiyot tarmoqlari uchun foydalidir

++++

291. **Korruptsiyaga qarshi choralar quyidagilarni o'z ichiga olishi mumkin:**

=====

A) tartibga solishning yo'qligi

=====

B) Korruptsiyaga qarshi to'liq qonunlar, jamoatchilik ishtiroki va mustaqil nazorat mexanizmlari

=====

C) Axloqsiz xatti-harakatlarni rag'batlantirish

=====

D) Jamoatchilik nazoratini minimallashtirish

++++

292. **Falsafaning asosiy yo'nalishi nima?**

=====

A) Moddiy mahsulotlar ishlab chiqarish uchun

=====

B) Dunyoni idrok etish usulini ta'minlash

=====

C) Qat'iy qonunlar va qoidalarni o'rnatish

=====

D) Texnologik taraqqiyotga ustuvor ahamiyat berish

++++

293. **Quyidagilardan qaysi biri falsafa predmetini eng yaxshi tavsiflaydi?**

=====

A) Maxsus ilmiy fanlar

=====

B) Borliq, bilim, qadriyatlar va aql haqidagi keng savollar

=====

C) Biznes amaliyoti va moliyaviy tizimlar

=====

D) Siyosiy mafkuralar

++++

294. **Jamiyatdagi falsafaning asosiy vazifasi nimadan iborat?**

=====

A) Qonunlar yaratish

=====

B) Tanqidiy fikrlash va axloqiy fikrlashni tarbiyalash

=====

C) Iqtisodiy o'sishni ta'minlash uchun

=====

D) Foyda olish uchun

+++++

295. Amaliy falsafa ko'pincha quyidagilar bilan shug'ullanadi:

=====

A) Haqiqiy hayotda qo'llanilmaydigan mavhum nazariyalar

=====

B) Falsafiy g'oyalarni kundalik hayotga, ijtimoiy masalalarga tatbiq etish

=====

C) Yangi texnologiyalarning rivojlanishi

=====

D) Hozirgi zamonga tegishli bo'lmagan tarixiy tahlil

+++++

296. Dunyoqarashning qaysi shakli empirik dalillar va eksperimentlarga urg'u beradi?

=====

A) Metafizik dunyoqarash

=====

B) Ilmiy dunyoqarash

=====

C) Badiiy dunyoqarash

=====

D) Diniy dunyoqarash

+++++

297. Ilm-fan, birinchi navbatda, quyidagilar bilan bog'liq:

=====

A) Empirik tekshirishsiz nazariy spekulyatsiya

=====

B) Tabiiy olamni tushunishning tizimli metodologiyasi

=====

C) Madaniy e'tiqod va an'analar

=====

D) Axloqiy qadriyatlar va etika

+++++

298. Quyidagilardan qaysi biri dunyoqarash shakli hisoblanadi?

=====

A) Texnologik determinizm

=====

B) Empirik skeptitsizm

=====

C) Axloqiy relativizm

=====

D) Yuqoridagilarning hammasi

++++

299. Ilmiy dunyoqarashning mohiyati nimada?

=====

A) Sezgi va his-tuyg'ularga urg'u berish

=====

B) G'ayritabiiy tushuntirishlarga tayanish

=====

C) Xulosalarni shakllantirish uchun mantiq, fikrlash va empirik dalillardan foydalanish

=====

D) An'anaviy e'tiqodlarga qat'iy rioya qilish

++++

300. Fan taraqqiyotining asosiy bosqichlari nimalardan iborat?

=====

A) Kashfiyot, tajriba, amaliy va nazariy tahlil

=====

B) Sezgi, taxmin va umumlashtirish

=====

C) Kuzatish, gipoteza, tajriba va nazariyani shakllantirish

=====

D) Mulohaza, faraz va harakat

++++

301. Quyidagi fikrlardan qaysi biri falsafaning o'zgaruvchan xarakterini eng yaxshi ifodalaydi?

=====

A) Falsafa vaqt o'tishi bilan turg'un va o'zgarmas bo'lib qoladi

=====

B) Falsafa yangi ilmiy kashfiyotlar va jamiyatdagi o'zgarishlarga moslashadi va rivojlanadi

=====

C) Falsafa zamonaviy masalalarga moslashmasdan faqat tarixiy g'oyalarni aks ettiradi

=====

D) Falsafa faqat qadimiy matnlarga e'tibor qaratadi

++++

302. Falsafa va madaniyat o'rtasidagi munosabatlarga oid qaysi fikr to'g'ri?

=====

A) Falsafaning madaniy taraqqiyotga ta'siri yo'q

=====

B) Falsafa madaniy qadriyatlar va me'yorlarni shakllantiradi

=====

C) Madaniyat va falsafa bir-biridan mustaqil ravishda mavjud

=====

D) Madaniy amaliyot falsafiy tafakkur uchun ahamiyatsizdir

+++++

303. Quyidagilardan qaysi biri falsafiy tadqiqotning yangi sohasini ifodalaydi?

=====

A) Sun'iy intellektidagi etika

=====

B) Qadimgi matnlar metafizikasi

=====

C) Falsafaning tarixiy tahlillari

=====

D) An'anaviy falsafiy dalillarni o'rganish

+++++

304. Fanning tarixiy rivojlanishi quyidagilar bilan tavsiflanadi:

=====

A) Muvaffaqiyatsizliklarsiz doimiy rivojlanish

=====

B) Falsafa ta'sirisiz chiziqli yo'l

=====

C) Bir qator inqiloblar va paradigma o'zgarishlari

=====

D) Nazariy asoslarga to'liq tayanish

+++++

305. Qadimgi hind tafakkurida qaysi falsafiy tushuncha asosiy bo'lib, yakuniy voqelik (Brahman) va individual o'zlik (Atman) o'rtasidagi bog'liqlikni ta'kidlaydi?

=====

A) Materializm

=====

B) idealizm

=====

C) Dualizm

=====

D) Moniylik

+++++

306. Qadimgi Bobildagi Xammurapi kodeksi muhim ahamiyatga ega, chunki u qaysi ikki tushuncha o'rtasidagi munosabatni ko'rsatadi?

=====

A) Fan va din

=====

B) Qonun va axloq

=====

C) Falsafa va san'at

=====

D) Davlat va iqtisod

+++++

307. Qadimgi Xitoyda axloq, axloq va ijtimoiy totuvlikni ta'kidlagan qaysi faylasuf konfutsiychilikning asoschisi hisoblanadi?

=====

A) Laozi

=====

B) Konfutsiy

=====

C) Chjuanzi

=====

D) Mozi

+++++

308. IX-XII asrlarda Markaziy Osiyoda vujudga kelgan ilmiy falsafaning asosiy xususiyati nimadan iborat edi?

=====

A) E'tiborni faqat metafizikaga qaratish

=====

B) Yunon falsafasining islom tafakkuri bilan integratsiyalashuvi

=====

C) Empirik kuzatishni rad etish

=====

D) Yagona diniy matnlarga tayanish

+++++

309. Quyidagi mutafakkirlardan qaysi biri IX-XII asrlarda O'rta Osiyo ilmiy falsafasiga katta hissa qo'shganligi bilan mashhur?

=====

A) Ibn Sino (Avitsenna)

=====

B) Al-Farobiy

=====

C) Al-Xorazmiy

=====

D) Yuqoridagilarning hammasi

+++++

310. Temuriylar davri falsafasi quyidagi xususiyatlardan qaysi biri bilan tavsiflanadi?

=====

A) Utilitarizmga e'tibor qaratish

=====

B) Fors adabiyoti va san'atining tiklanishi

=====

C) Ilmiy izlanishning pasayishi

=====

D) Boshqa madaniyatlardan ajralish

+++++

311. XXI asrda zamonaviy o'zbek falsafasining paydo bo'lishi quyidagilar bilan tavsiflanadi:

=====

A) Oldingi falsafiy an'analarni butunlay inkor etish

=====

B) An'anaviy qadriyatlarning zamonaviy muammolar bilan integratsiyalashuvi

=====

C) G'arb falsafiy modellariga yagona e'tibor

=====

D) Ilmiy yondoshuvlardan voz kechish

+++++

312. Quyidagi ta'lim yo'nalishlaridan qaysi biri O'rta Osiyoda ilmiy falsafaga sezilarli ta'sir ko'rsatgan?

=====

A) Astronomiya va matematika

=====

B) Mifologiya va xalq og'zaki ijodi

=====

C) She'riyat va dramaturgiya

=====

D) Yuqoridagilardan hech biri

+++++

313. IX-XII asrlarda O'rta Osiyo faylasuflari va yunon tafakkuri o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning muhim natijasi qanday bo'ldi?

=====

A) Ilmiy izlanishning izolyatsiyasi

=====

B) Bilimga yaxlit yondashuvlarni rivojlantirish

=====

C) Ratsionallikni inkor etish

=====

D) Sof diniy falsafaning vujudga kelishi

+++++

314. Temuriylar davrida turli falsafiy an'analarni sintez qilgan qaysi taniqli shaxs mashhur?

=====

A) G'azzoliy

=====

B) Umar Xayyom

=====

C) Nosiriddin at-Tusiy

=====

D) Rumi

+++++

315. 20-asrda Markaziy Osiyoda qanday asosiy falsafiy o'zgarishlar yuz berdi?

=====

A) An'anaviy qadriyatlardan butunlay voz kechish

=====

B) Kollektivizmdan ko'ra individuallikka urg'u berish

=====

C) Ijtimoiy adolat va islohotlarga e'tiborning kuchayishi

=====

D) Feodalistik falsafaga qaytish

+++++

316. 19-asr oxirida O'rta Osiyoda ijtimoiy falsafiy g'oyalarning rivojlanishiga quyidagi omillardan qaysi biri sezilarli ta'sir ko'rsatdi?

=====

A) Sanoatlashtirish va modernizatsiya qilish

=====

B) Global harakatlardan izolyatsiya

=====

C) G'arb tafakkurini inkor etish

=====

D) Yuqoridagilardan hech biri

+++++

317. Temuriylar davri O'rta Osiyo madaniy landshaftida qanday rol o'ynadi?

=====

A) Madaniy ishlab chiqarishning tanazzulga yuz tutishini belgiladi.

=====

B) San'at va falsafa uchun boy muhit yaratdi.

=====

C) Madaniy yutuqlarga erishmagan siyosiy parokandalik davri edi.

=====

D) O'rta Osiyoni qo'shni madaniyatlardan ajratib qo'ydi.

+++++

318. Qaysi faylasuf G'arb falsafasining otasi sifatida tanilgan va Sokratik usulni kiritgan?

=====

A) Platon

=====

B) Arastu

=====

C) Sokrat

=====

D) Epikur

+++++

319. Platonning shakllar nazariyasi shuni ko'rsatadiki:

=====

A) Haqiqat faqat jismoniy narsalardan iborat.

=====

B) Nomoddiy mavhum shakllar eng haqiqiy voqelikdir.

=====

C) Bilim faqat hissiy tajriba orqali olinadi.

=====

D) Etika subyektiv bo'lib, har bir kishiga qarab o'zgaradi.

+++++

320. Aristotelning fazilat etikasi kontsepsiyasi quyidagilarni ta'kidlaydi:

=====

A) Qattiq qoida va qonunlarga rioya qilish

=====

B) Yaxshi hayotga erishishda xarakter va fazilatning ahamiyati

=====

C) Rohatlanishning barcha turlarini rad etish

=====

D) Bilimga intilish hamma narsadan ustun

+++++

321. Qaysi faylasuf o'zining "Meditatsiyalar" asari bilan mashhur bo'lib, stoitsizmning asosiy vakili hisoblanadi?

=====

A) Seneka

=====

B) Epiktet

=====

C) Mark Avreliy

=====

D) Tsitseron

+++++

322. O'rta asrlarda falsafaga quyidagilar katta ta'sir ko'rsatdi:

=====

A) Tabiiy fanlar

=====

B) Gumanizmning yuksalishi

=====

C) Diniy dogma, xususan, xristianlik

=====

D) Ma'rifatparvarlik ideallari

+++++

323. Qaysi faylasuf Aristotel falsafasini xristian ilohiyotshunosligi bilan birlashtirgani, xususan, "Summa Theologica" asarida mashhur?

=====

A) Gippolik Avgustin

=====

B) Foma Akvinskiy

=====

C) Jon Dans Skotus

=====

D) Kenterberilik Anselm

+++++

324. Uyg'onish davri falsafada o'zgarishlarga olib keldi, bu ta'kidladi:

=====

A) Diniy matnlarning hokimiyati

=====

B) Insonparvarlik va inson salohiyati

=====

C) Mutlaq monarxiya

=====

D) Qadimgi tafakkurni butunlay rad etish

+++++

325. Qaysi faylasuf «Inson tushunchasi haqida ocherk» asarida empirizm va tabula rasa (bo'sh varaq) haqidagi g'oyalari bilan mashhur?

=====

A) Rene Dekart

=====

B) Devid Yum

=====

C) Jon Lokk

=====

D) Immanuel Kant

+++++

326. Bilimga, xususan, aql va tug'ma g'oyalar orqali ratsionalistik yondashuv quyidagi faylasuflardan qaysi biri bilan bog'liq?

=====

A) Jon Styuart Mill

=====

B) Rene Dekart

=====

C) Gegel

=====

D) Karl Marks

++++

327. Ma'rifat ko'pincha quyidagilarga e'tibor berish bilan tavsiflanadi:

=====

A) Xurofot va an'ana

=====

B) Aql, fan va shaxs huquqlari

=====

C) Podshohlarning ilohiy huquqi

=====

D) Barcha hokimiyatni rad etish

++++

328. 19-asrda vujudga kelgan qaysi falsafiy oqim inson tafakkuri va xulq-atvorini shakllantirishda ijtimoiy va iqtisodiy sharoitlarning muhimligini ta'kidlagan?

=====

A) idealizm

=====

B) Ekzistensializm

=====

C) Marksizm

=====

D) Fenomenologiya

++++

329. Ekzistensializm falsafasi, shaxs erkinligi va tanloviga urg'u berib, quyidagi mutafakkirlardan qaysi biri bilan eng chambarchas bog'liq?

=====

A) Soren Kierkegor

=====

B) Fridrix Nitsshe

=====

C) Jan-Pol Sartr

=====

D) Martin Xaydegger

++++

330. 20-asrdagi qaysi harakat Lyudvig Vitgenshteyn kabi faylasuflar misolida til va ma'no tahliliga e'tibor qaratdi?

=====

A) Pragmatizm

=====

B) Analitik falsafa

=====

C) Qit'a falsafasi

=====

D) Fenomenologiya

++++

331. 20-asrda feministik falsafaning rivojlanishi birinchi navbatda quyidagilarga qaratilgan edi:

=====

A) An'anaviy gender rollarini kuchaytirish

=====

B) Erkaklar hukmronlik qilgan falsafiy kanonni tanqid qilish va o'zgartirish

=====

C) Falsafaning barcha shakllarini rad etish

=====

D) Faqat ayollar huquqlariga e'tibor qaratish

++++

332. Postmodern falsafasi quyidagilarga nisbatan skeptitsizm bilan ajralib turadi:

=====

A) Mutlaq haqiqatlar va buyuk rivoyatlar

=====

B) Ilmiy izlanish

=====

C) Tarixiy voqealar

=====

D) Individual tajriba

++++

334. Mavjudlik va yo'qlik dialektikasi shuni ko'rsatadiki:

=====

A) Borliq doimiy va o'zgarmasdir.

=====

B) Bizning voqelikni tushunishimiz uchun mavjud emaslik ahamiyatsiz.

=====

C) Borlik ham, yo'qlik ham o'zaro bog'liq va bir-birini belgilaydi.

=====

D) Mavjudlik sof xayoldir.

++++

335. Tabiiy fanlarda mavjudlik ko'pincha quyidagilarga ishora qiladi:

=====

A) Abstrakt tushunchalar

=====

B) Empirik ma'lumotlar va kuzatiladigan hodisalar

=====

C) Falsafiy nazariyalar

=====

D) Metafizik so'rovlar

++++

336. Quyidagilardan qaysi biri odatda falsafada mavjudlik shakli hisoblanmaydi?

=====

A) Jismoniy mavjudlik

=====

B) Abstrakt mavjudlik

=====

C) Ijtimoiy mavjudlik

=====

D) Xayoliy borliq

++++

337. Falsafadagi substansiya, substrat va materiyaning o'zaro ta'siri ko'pincha quyidagilar haqida munozaralarga olib keladi:

=====

A) Materiallarning fizik xossalari

=====

B) Voqelik tabiati va borliqlarning mohiyati

=====

C) Matematikaning borliqni anglashdagi rollari

=====

D) Ilmiy kashfiyotlarning tarixiy sharoitlari

++++

338. Falsafadagi fazo va vaqt dialektikasi quyidagilarni tekshiradi:

=====

A) Voqelikning qat'iy tabiati

=====

B) Fazoviy va vaqt tushunchalari o'rtasidagi munosabatlar va o'zaro bog'liqlik

=====

C) Vaqtning fazodan ajralishi

=====

D) Jismoniy masofalarni o'lchash

++++

339. Zamonaviy falsafada makon va vaqtning tabiati haqidagi munozaralar ko'pincha quyidagi fikrlarni o'z ichiga oladi:

=====

A) Kvant mexanikasi va nisbiylik nazariyasi

=====

B) Antik falsafalarning tarixiy konteksti

=====

C) Estetik qadrlash

=====

D) Inson tajribasida hissiyotlarning roli

++++

340. **Bilim mazmuni, birinchi navbatda, quyidagilarni nazarda tutadi:**

=====

A) Shaxsning emotsional holati

=====

B) Tajriba yoki ta'lim orqali olingan ma'lumotlar, faktlar va ko'nikmalar

=====

C) Jamiyat tomonidan ishlab chiqarilgan jismoniy artefaktlar

=====

D) Jamiyatning madaniy amaliyotlari

++++

341. **Bilim metodologiyasi quyidagilarni anglatadi:**

=====

A) Tajribalarga hissiy reaksiyalar

=====

B) Bilimlarni o'zlashtirishda qo'llaniladigan usullarni tizimli o'rganish

=====

C) Bilimning tarixiy konteksti

=====

D) G'oyalarning badiiy ifodalanishi

++++

342. **Quyidagilardan qaysi biri bilim usullarining tasnifiga kirmaydi?**

=====

A) Eksperimental usullar

=====

B) Qiyosiy usullar

=====

C) Intuitiv usullar

=====

D) Xayoliy usullar

++++

343. **Hozirgi bilim metodologiyalari quyidagilarni ta'kidlaydi:**

=====

A) An'anaviy usullarga qat'iy amal qilish

=====

B) Moslashuvchanlik va yangi kashfiyotlarga moslashish

=====

C) Ayrim fanlarga xoslik

=====

D) Empirik dalillardan qochish

++++

344. **Bilimlarni o'zlashtirishda uslubiy yondashuvlardan foydalanishning asosiy maqsadi nima?**

=====

A) O'quvchilarni chalkashtirib yuborish

=====

B) Tushunchalarni tizimli va ishonchli tushunishni ta'minlash

=====

C) Hissiy bilimlarni mantiqiy bilimlardan ustun qo'yish

=====

D) Axborot oqimini cheklash

+++++

345. Empirik tadqiqotda asosan qaysi metoddan foydalaniladi?

=====

A) Falsafiy tahlil

=====

B) Ma'lumotlarni yig'ish va tajriba o'tkazish

=====

C) Sezgi va chayqovchilik

=====

D) Tarixiy taqqoslash

+++++

346. Mantiqiy bilim boshqa turlardan nimasi bilan ajralib turadi?

=====

A) Shaxsiy tajribaga tayanishi

=====

B) Strukturaviy fikrlash va tahlil qilishda uning asosi

=====

C) Emotsional tushunishga qaratilganligi

=====

D) Aniq dalillardan mavhum g'oyalarni afzal ko'rishi

+++++

347. Hissiy intellekt birinchi navbatda quyidagilar bilan bog'liq:

=====

A) Murakkab hisob-kitoblarni bajarish qobiliyati

=====

B) O'zining va boshqalarning his-tuyg'ularini tushunish va boshqarish qobiliyati

=====

C) Ilmiy ma'lumotlarni mantiqiy tahlil qilish

=====

D) Badiiy mahoratni rivojlantirish

+++++

348. Intuitiv bilimning mohiyati ko'pincha quyidagilar bilan bog'liq:

=====

A) Chuqur analitik fikrlash

=====

B) Mulohaza yuritmasdan darhol anglash

=====

C) Uzoq muddatli ma'lumotlarni tahlil qilish

=====

D) Nazariy modellashtirish

++++

349. Qaysi kontseptsiya bilim va amaliyot o'rtasidagi bog'liqlikni eng yaxshi tavsiflaydi?

=====

A) Bilim amaliyot uchun ahamiyatsiz.

=====

B) Amaliyot faqat emotsional javoblarga asoslanadi.

=====

C) Bilim amaliyotni, amaliyot esa bilimni oshiradi.

=====

D) Bilim va amaliyot doimo ziddiyatli.

++++

350. Mantiqning mohiyati birinchi navbatda quyidagilarga taalluqlidir:

=====

A) Badiiy ifodani o'rganish

=====

B) To'g'ri fikr yuritish va argumentlash tamoyillari

=====

C) Tilning emotsional ta'siri

=====

D) Falsafiy g'oyalarning tarixiy rivojlanishi

++++

351. Quyidagilardan qaysi biri mantiqning bir turi emas?

=====

A) Formal mantiq

=====

B) Norasmiy mantiq

=====

C) Dialektik mantiq

=====

D) Estetik mantiq

++++

352. Formal mantiq quyidagilar bilan tavsiflanadi:

=====

A) Mazmun va kontekstga urg'u berish

=====

B) Mantiqiy munosabatlarni ifodalash uchun ramziy tasvirlardan foydalanish

=====

C) Emosional jozibaga e'tibor qaratish

=====

D) Tarixiy misollarga tayanish

++++

354. Norasmiy mantiq quyidagilarga qaratilgan:

=====

A) Rasmiy belgilersiz argumentlar tuzilishi

=====

B) Fikrlashning matematik asoslari

=====

C) Bahslarning emotsional ta'siri

=====

D) Rasmiy qoidalarga qat'iy rioya qilish

+++++

355. Dialektik mantiq quyidagilarni o'z ichiga oladi:

=====

A) O'zgarishsiz statik fikrlash

=====

B) Qarama-qarshi kuchlar va g'oyalarning dinamik o'zaro ta'siri

=====

C) Sof matematik fikrlash

=====

D) Hissiy fikrlash

+++++

356. Matematik mantiq birinchi navbatda quyidagilar bilan bog'liq:

=====

A) Badiiy shakllarni o'rganish

=====

B) Mantiqiy fikrlashda matematik usullarni qo'llash

=====

C) Tarixiy falsafiy dalillar

=====

D) Fikrlashning psixologik jihatlari

+++++

357. Qarama-qarshilik qonuni quyidagilarni belgilaydi:

=====

A) Mulohaza bir vaqtning o'zida ham to'g'ri, ham yolg'on bo'lishi mumkin emas

=====

B) Barcha bayonotlar bir xil asosli

=====

C) Mulohaza rost yoki yolg'on haqiqat qiymatiga ega bo'lishi kerak

=====

D) Hamma xulosalar asoslardan chiqarilishi kerak

+++++

358. Mantiqda kontsepsiya quyidagicha ta'riflanadi:

=====

A) Jismoniy shaxsga nisbatan chiqarilgan hukm

=====

B) Narsalar sinfini ifodalovchi asosiy fikr birligi

=====

C) Binolardan chiqarilgan yakuniy xulosa

=====

D) Faktlarning subyektiv talqini

+++++

359. Mantiqiy hukm quyidagilar bilan tavsiflanadi:

=====

A) Uning emotsional ohangi

=====

B) Tushunchalar o'rtasida o'rnatilgan munosabat

=====

C) Uning voqelik bilan aloqasi yo'qligi

=====

D) Uning shakllanish tarixiy sharoiti

+++++

360. Mantiqiy fikrlashda xulosaning roli quyidagilardan iborat:

=====

A) Bahslarga emotsional chuqurlik berish

=====

B) Binolarni umumlashtiring va ularning mohiyatini ko'rsating

=====

C) Yangi tushunchalarni kiritish

=====

D) Asosiy dalildan chalg'ituvchi bo'lib xizmat qiladi

+++++

361. Argumentatsiya tuzilishi odatda quyidagilarni o'z ichiga oladi:

=====

A) Emotsional murojaat, anekdot va xulosa

=====

B) Binolar, xulosa va mantiqiy fikrlash

=====

C) Kontekst, fon va hissiy munosabat

=====

D) Tarixiy ma'lumotnoma va ritorik savol

+++++

362. Argumentning mantiqiy asoslari quyidagilardan iborat:

=====

A) Notiqning shaxsiy kechinmalari

=====

B) Argument qurilgan binolar

=====

C) Bahsning tarixiy mazmuni

=====

D) Tinglovchilarning emotsional javoblari

++++

363. Mantiqda gipoteza quyidagicha aniqlanadi:

=====

A) Empirik dalillarga asoslangan isbotlangan xulosa

=====

B) Tekshirish mumkin bo'lgan taxminiy tushuntirish

=====

C) Dalilsiz subyektiv e'tiqod

=====

D) Asossiz tasodifiy taxmin

++++

364. Quyidagilardan qaysi biri gipoteza turlaridan biri emas?

=====

A) Nol gipoteza

=====

B) Muqobil gipoteza

=====

C) Spekulyativ gipoteza

=====

D) Emotsional gipoteza

++++

365. Gipotezani tekshirish quyidagilarni o'z ichiga oladi:

=====

A) Oldindan aniqlangan xulosani tasdiqlovchi ma'lumotlarni to'plash

=====

B) Gipotezani tasdiqlash yoki rad etish uchun empirik dalillardan foydalanish

=====

C) Faqat sezgiga tayanish

=====

D) Tajribadan qochish

366. Qaysi bayonot gipoteza va xulosa o'rtasidagi bog'liqlikni eng yaxshi tavsiflaydi?

=====

A) Agar xulosa to'g'ri bo'lsa, gipoteza har doim to'g'ri bo'ladi.

=====

B) Gipotezani tekshirish natijalaridan xulosa chiqariladi.

=====

C) Gipoteza xulosa qilish zaruriyatini bartaraf qiladi.

=====

D) Xulosa farazdan oldin kelishi kerak.

++++

367. Kuchli gipoteza quyidagilar bilan tavsiflanadi:

=====

A) noaniq va noaniq bo'lish

=====

B) Aniq va tekshiriladigan bashoratlarga ega bo'lish

=====

C) Faqat shaxsiy e'tiqodga tayanish

=====

D) Empirik dalillardan qochish

+++++

368. Mantiqda gipotezani tekshirishning asosiy maqsadi nima?

=====

A) Mavjud e'tiqodlarni dalilsiz tasdiqlash

=====

B) Yangi dalillarga asoslangan nazariyalarga qarshi chiqish va takomillashtirish

=====

C) Empirik tekshiruvdan qochish uchun

=====

D) O'zboshimchalik bilan xulosalar chiqarish

+++++

369. Jamiyat tushunchasi birinchi navbatda quyidagilarni anglatadi:

=====

A) Alohida yashovchi individlar guruhi

=====

B) Shaxslar o'rtasidagi munosabatlar va institutlar tarmog'i

=====

C) Binolar va infratuzilmalar majmuasi

=====

D) Sof xo'jalik sub'ekti

+++++

370. Jamiyatning rivojlanishini quyidagilar orqali yaxshiroq tushunish mumkin:

=====

A) Uning statik tabiati

=====

B) Oddiy shakllardan murakkab shakllarga evolyutsiya bosqichlari

=====

C) Konfliktning yo'qligi

=====

D) Individual yutuqlar

+++++

371. Quyidagilardan qaysi biri jamiyat taraqqiyotining bosqichi emas?

=====

A) Ovchilik va terimchilik

=====

B) Feodalizm

=====

C) Sanoatlashtirish

=====

D) Shaxsiy izolyatsiya

+++++

372. Jamiyatning paydo bo'lishi haqidagi qarashlar ko'pincha quyidagi nazariyalardan qaysi birini o'z ichiga oladi?

=====

A) Ilohiy huquq nazariyasi

=====

B) Ijtimoiy shartnoma nazariyasi

=====

C) Nisbiylik nazariyasi

=====

D) Kvant nazariyasi

+++++

373. Jamiyat dinamikasi quyidagilarni anglatadi:

=====

A) Madaniyatning o'zgarish tomonlari

=====

B) Doimiy konflikt va urush holati

=====

C) Jamiyat ichida sodir bo'ladigan jarayonlar va o'zgarishlar

=====

D) Uning a'zolarining individual tanlovi

+++++

374. Jamiyatning iqtisodiy asoslari, birinchi navbatda, quyidagilarni o'z ichiga oladi:

=====

A) Ayrim shaxslarning badiiy ifodalari

=====

B) Ishlab chiqarish, taqsimlash va iste'mol qilish tizimlari

=====

C) Jamoa a'zolarining shaxsiy e'tiqodlari

=====

D) Hududning geografik xususiyatlari

+++++

375. Jamiyatning siyosiy asoslariga quyidagilar kiradi:

=====

A) Shaxslarning shaxsiy munosabatlari

=====

B) Boshqaruv tuzilmalari va jarayonlari

=====

C) Madaniyatning badiiy yutuqlari

=====

D) a'zolarining diniy e'tiqodlari

+++++

376. Jamiyatning ijtimoiy asoslari quyidagilar bilan bog'liq:

=====

A) Individual psixologik xususiyatlar

=====

B) Shaxslarni bir-biriga bog'laydigan me'yorlar, qadriyatlar va institutlar

=====

C) A'zolar o'rtasidagi iqtisodiy operatsiyalar

=====

D) Hududga ta'sir etuvchi ekologik omillar

+++++

377. Jamiyatning ma'naviy asoslari, birinchi navbatda, quyidagilar bilan bog'liq:

=====

A) Jamiyatning iqtisodiy boyligi

=====

B) Axloqni shakllantiruvchi jamoaviy e'tiqod, qadriyatlar va amaliyotlar

=====

C) Shaxslarning jismoniy salomatligi

=====

D) Jamiyatning geografik joylashuvi

+++++

378. Yangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyasida quyidagilarga e'tibor qaratilgan:

=====

A) Status-kvoni saqlab qolish

=====

B) Iqtisodiyotni o'zgartirish va ijtimoiy farovonlikni oshirish

=====

C) Xalqaro ta'sirdan ajralish

=====

D) Ijtimoiy masalalarda davlat ishtirokini kamaytirish

+++++

379. Yangilangan konstitutsiyaning ijtimoiy ongga ta'siri quyidagilardan iborat:

=====

A) Shaxs erkinliklarini cheklash

=====

B) Demokratik qadriyatlar va inson huquqlarini ilgari surish

=====

C) O'zgacha fikrning barcha ko'rinishlariga barham berish

=====

D) An'anaviy me'yorlarga o'zgarmagan holda qaytish

+++++

380. Quyidagilardan qaysi biri iqtisodiy taraqqiyot va ijtimoiy ong o'rtasidagi munosabatlarni to'g'ri tavsiflaydi?

=====

A) Iqtisodiy taraqqiyot ijtimoiy ongga ta'sir qilmaydi.

=====

B) Iqtisodiy rivojlanish ko'proq xabardor va faol fuqarolarni tarbiyalaydi.

=====

C) Ijtimoiy ong faqat tarixiy voqealarga bog'liq.

=====

D) Iqtisodiy taraqqiyot ijtimoiy qadriyatlarning pasayishiga olib keladi.

+++++

381. "Ijtimoiy dinamika" atamasi jamiyatning qaysi jabhasini bevosita anglatadi?

=====

A) Qattiq ijtimoiy tuzilmalar

=====

B) Ijtimoiy munosabatlar va institutlardagi o'zgarishlar va rivojlanishlar

=====

C) Amaldagi iqtisodiy tizimlar

=====

D) Mintaqaning tarixiy sharoiti

+++++

382. Ta'limning jamiyatdagi o'rni, birinchi navbatda:

=====

A) Qattiq muvofiqlikni ta'minlash

=====

B) Tanqidiy fikrlash va ijtimoiy harakatchanlikni rivojlantirish

=====

C) Axborot olish imkoniyatini cheklash

=====

D) An'anaviy amaliyotlarni saqlab qolish

+++++

383. Ijtimoiy adolat eng yaxshi tarzda tavsiflanadi:

=====

A) Boylik va imkoniyatlarning adolatli taqsimlanishi

=====

B) An'anaviy ijtimoiy ierarxiyalarning saqlanishi

=====

C) Konfliktning biron bir shaklining yo'qligi

=====

D) Faqat iqtisodiy o'sishga e'tibor

+++++

384. Quyidagilardan qaysi biri ijtimoiy tuzilmalarning o'zgarishiga ta'sir qiladi?

=====

A) Madaniy me'yorlarning qat'iyligi

=====

B) Siyosiy, iqtisodiy va ijtimoiy omillarning dinamik o'zaro ta'siri

=====

C) Jamoalarning yakkalanishi

=====

D) Konfliktidan qochish

+++++

385. O'zbekistonda fuqarolik jamiyatining paydo bo'lishi quyidagilarga qaratilgan:

=====

A) Avtoritar boshqaruvni kuchaytirish

=====

B) Fuqarolarning faolligi va ishtirokini rag'batlantirish

=====

C) Shaxs erkinliklarini cheklash

=====

D) Global ta'sirlardan ajralishni rag'batlantirish

+++++

386. Globallashuv mahalliy madaniyatlarga qanday ta'sir qiladi?

=====

A) Mahalliy o'ziga xoslikni butunlay yo'q qiladi.

=====

B) Madaniy almashinuv va o'zgarishlar uchun imkoniyatlar yaratadi.

=====

C) Mahalliy amaliyotga sezilarli ta'sir ko'rsatmaydi.

=====

D) U barcha jamiyatlarda bir xillikni ta'minlaydi.

+++++

387. Jamiyatning qadriyatlari va me'yorlariga birinchi navbatda quyidagilar ta'sir qiladi:

=====

A) Shaxsiy imtiyozlar

=====

B) Kollektiv tarixiy tajribalar va madaniy meros

=====

C) Faqat geografik xususiyatlar

=====

D) Iqtisodiy boylik

+++++

388. Yangi O‘zbekistonda barqaror rivojlanish strategiyasida quyidagilar ta’kidlangan:

=====

A) Qisqa muddatli iqtisodiy foyda

=====

B) Uzoq muddatli ekologik va ijtimoiy barqarorlik

=====

C) Atrof-muhit muammolariga umuman e’tibor bermaslik

=====

D) Ijtimoiy mulohazalarsiz faqat iqtisodiy omillar

+++++

389. Falsafada insonning mohiyati haqidagi qarashlarning tasnifi birinchi navbatda nimaga qaratilgan?

=====

A) Odamning biologik tuzilishi

=====

B) Tan, ong va ruhning o‘zaro ta’siri

=====

C) Inson xulq-atvoriga ta’sir etuvchi tarixiy voqealar

=====

D) Turli madaniyatlardagi ijtimoiy konstruksiyalar

+++++

390. Insonning bio-ijtimoiy mohiyati quyidagilardan iborat:

=====

A) Jismoniy shaxslarning iqtisodiy holati

=====

B) Inson mavjudligini shakllantiruvchi biologik va ijtimoiy omillarning birikmasi

=====

C) Jismoniy shaxslarning jismoniy xususiyatlari

=====

D) Jamiyatlarning tarixiy taraqqiyoti

+++++

391. Inson nazariyasidagi ratsionalizm quyidagilarni ta’kidlaydi:

=====

A) Qaror qabul qilishda emotsional ta’sirni rad etish

=====

B) Inson tabiatini anglashda oqilona fikrlash va mantiqning ahamiyati

=====

C) Insonni birinchi navbatda instinktlar boshqaradi, degan e'tiqod

=====

D) Xulq-atvorga ijtimoiy va madaniy ta'sirlar

+++++

392.Subpassionalizm quyidagilarga qaratilgan:

=====

A) Inson hissiyotlari va instinktlarini boshqarish

=====

B) Inson xulq-atvorida ongsiz harakatlarning roli

=====

C) Shaxsiy harakatlarga jamoaviy ijtimoiy ta'sirlar

=====

D) Ratsional fikrning qaror qabul qilishga ta'siri

+++++

399.Tegishli shaxslar nazariyasi (muvofiq odamlar) quyidagilarni taklif qiladi:

=====

A) Shaxslar ijtimoiy normalarga shubhasiz mos kelishi kerak

=====

B) Jamiyat kutganidan qat'iy nazar odamlar o'z yo'llarini topishlari kerak

=====

C) Shaxslar, agar ularning xususiyatlari jamiyatdagi rollarga mos kelsa, ustun bo'lishi mumkin

=====

D) Ijtimoiy tuzilmalar shaxsiy rivojlanish uchun ahamiyatsiz

+++++

400.Falsafiy antropologiya asosan quyidagilarni o'rganadi:

=====

A) Hayotning moddiy sharoitlari

=====

B) Insonlarning tabiati, kelib chiqishi va taqdiri

=====

C) Texnologiyaning jamiyatga ta'siri

=====

D) San'at va madaniyat taraqqiyoti

+++++

401.Falsafiy antropologiyaning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

=====

A) Iqtisodiy tizimlar haqida tushuncha

=====

B) Siyosiy mafkuralarni tahlil qilish

=====

C) Inson ongini va o'ziga xosligini o'rganish

=====

D) Tarixiy voqealarga baho berish

++++

402. Inson faoliyatining tuzilishi quyidagilardan iborat:

=====

A) Biologik javoblar va instinktlar

=====

B) Harakatlarning maqsadi, vositalari va jarayonlari

=====

C) Faqatgina tarixiy va madaniy sharoit

=====

D) Faqat emotsional reaksiyalar

++++

403. Inson faoliyatida ong muhim ahamiyatga ega, chunki:

=====

A) Harakatlar doirasini cheklaydi

=====

B) Xulq-atvorning oldindan aytib bo'lmaydiganligini kuchaytiradi

=====

C) Qaror qabul qilish va maqsadlarni belgilashga rahbarlik qiladi

=====

D) Amaliy masalalarda ahamiyati yo'q

++++

404. Inson faoliyatida maqsadlarga moslashishning ahamiyati quyidagilarni anglatadi:

=====

A) Harakatlar o'z-o'zidan va e'tiborsiz bo'lishi kerak

=====

B) Odamlar shaxsiy xohish-istaklaridan ko'ra ijtimoiy umidlarni birinchi o'ringa qo'yishlari kerak

=====

C) Istalgan natijalarga erishish uchun faoliyat maqsadga yo'naltirilgan bo'lishi kerak

=====

D) Shaxslar faqat darhol qoniqishga e'tibor qaratishlari kerak

++++

405. Falsafiy antropologiyada o'ziga xoslik tushunchasi quyidagilarga ishora qiladi:

=====

A) Turlarning biologik farqlari

=====

B) Shaxsni belgilaydigan o'ziga xos xususiyatlar

=====

C) Bir xalqning umumiy tarixi

=====

D) Shaxsning iqtisodiy holati

+++++

406. Odamlarni tushunishda bio-ijtimoiy tahlilning asosiy yo'nalishi nima?

=====

A) Jismoniy shaxslarning genetik tarkibi

=====

B) Inson xulq-atvoriga ta'sir etuvchi biologik va ijtimoiy omillarning o'zaro ta'siri

=====

C) Individual psixologiyani alohida-alohida o'rganish

=====

D) Madaniyatning jismoniy ko'rinishga ta'siri

+++++

407. Inson xatti-harakatlaridagi ratsional fikr ko'pincha quyidagilarga qarama-qarshi qo'yiladi:

=====

A) Hissiyotsiz harakatlar

=====

B) Instinktiv javoblar va hissiy harakatlar

=====

C) Madaniy normalar

=====

D) Iqtisodiy motivlar

+++++

408. Madaniyatning inson mohiyatini shakllantirishdagi roli birinchi navbatda quyidagilarda namoyon bo'ladi:

=====

A) Biologik evolyutsiya

=====

B) Ijtimoiy amaliyotlar va umumiy e'tiqodlar

=====

C) Individual irsiy belgilar

=====

D) Faqat tarixiy voqealar

+++++

409. Inson etukligi tushunchasi quyidagilarni o'z ichiga oladi:

=====

A) Jismoniy shaxsning Yoshi

=====

B) Emotsional va ijtimoiy intellektning rivojlanishi

=====

C) Shaxsning jismoniy imkoniyatlari

=====

D) Madaniy me'yorlarga rioya qilish

+++++

410. Quyidagilardan qaysi biri odatda inson faoliyatining tarkibiy qismi hisoblanmaydi?

=====

A) Niyat

=====

B) Atrof-muhit

=====

C) Motivatsiya

=====

D) Befarqlik

+++++

411. Inson o'ziga xosligining dinamik tabiati quyidagilarni anglatadi:

=====

A) U hayot davomida doimiy va o'zgarmasdir

=====

B) Tajribalar va ijtimoiy munosabatlar orqali rivojlanadi

=====

C) U faqat irsiy omillar bilan belgilanadi

=====

D) Ayrim harakatlarga aloqasi yo'q

+++++

412. Falsafiy nuqtai nazardan, insonning mohiyatini quyidagicha ko'rish mumkin:

=====

A) Sof biologik borliq

=====

B) Biologik, psixologik va ijtimoiy elementlarning birlashuvi

=====

C) Iqtisodiy sharoitlarning aks etishi

=====

D) Evolyutsiyasiz statik tushuncha

+++++

413. Quyidagilardan qaysi biri ong va inson faoliyati o'rtasidagi munosabatni to'g'ri tavsiflaydi?

=====

A) Ongning harakatlarga ahamiyati yo'q.

=====

B) Ong maqsadlarga erishish yo'lidagi harakatlarni boshqaradi va xabardor qiladi.

=====

C) Ong inson faoliyati imkoniyatlarini cheklaydi.

=====

D) Ong samarali qaror qabul qilish uchun to'liqdir.

++++

414. Maqsadlilikning inson faoliyatidagi ahamiyatini quyidagicha umumlashtirish mumkin:

=====

A) Maqsadlilik keraksiz va harakatlarni murakkablashtiradi.

=====

B) Maqsadli harakatlar bajarishga va samarali natijalarga olib keladi.

=====

C) Harakatlar mulohazasiz, sof instinktiv bo'lishi kerak.

=====

D) Maqsad ijtimoiy sharoitda ahamiyatsiz.

++++

415. Qadriyat kategoriyasining asosiy ta'rifi nima?

=====

A) O'lchanadigan miqdor

=====

B) Axloqiy tamoyillar tasnifi

=====

C) Har xil turdagi qiymatlarni tartibga soluvchi tizim

=====

D) Iqtisodiy tahlil usuli

++++

416. Quyidagilardan qaysi biri qiymatning asosiy shakllaridan biri emas?

=====

A) Iqtisodiy qadriyatlar

=====

B) Estetik qadriyatlar

=====

C) Tarixiy qadriyatlar

=====

D) Siyosiy qadriyatlar

++++

417. Moddiy qadriyatlar, birinchi navbatda:

=====

A) Ma'naviy e'tiqod va amallar

=====

B) Moddiy aktivlar va mulklar

=====

C) Intellektual yutuqlar

=====

D) Hissiy farovonlik

+++++

418.Ma'naviy qadriyatlar eng yaxshi ta'riflanadi:

=====

A) Jismoniy boylik va mol-mulk

=====

B) Axloqiy xulq-atvorni boshqaradigan tamoyillar va e'tiqodlar

=====

C) Ilmiy bilim va kashfiyotlar

=====

D) Jamiyatdagi ommabop tendentsiyalar

+++++

419.Umumjahon qadriyatlari quyidagilar bilan tavsiflanadi:

=====

A) Ularning muayyan madaniyatga aloqadorligi

=====

B) Ularning barcha madaniyat va jamiyatlarda qo'llanilishi

=====

C) Ularning moliyaviy oqibatlari

=====

D) Ularning alohida shaxslarga xosligi

+++++

420.Milliy qadriyatlar ko'pincha quyidagilarni aks ettiradi:

=====

A) Shaxsiy imtiyozlar va didlar

=====

B) Muayyan xalqning umumiy e'tiqodi va me'yorlari

=====

C) Jahon turmush darajasi

=====

D) Umumjahon inson huquqlari

+++++

421.Shaxsiy qadriyatlar asosan quyidagilar bilan belgilanadi:

=====

A) Jamiyat normalari va an'analari

=====

B) Shaxsiy tajriba va tanlovlar

=====

C) Iqtisodiy sharoitlar

=====

D) Siyosiy mafkuralar

++++

422. Axloqiy qadriyatlar eng yaxshi tarzda tavsiflanadi:

=====

A) Harakatlarning moliyaviy foydalari

=====

B) Xulq-atvorning to'g'ri va noto'g'riligiga asoslangan ko'rsatmalar

=====

C) Ommaviy madaniyat tendentsiyalari

=====

D) Estetik afzalliklar

++++

423. Jamiyatdagi qadrlash jarayoni nimani anglatadi?

=====

A) Aktiv qiymatining pasayishi

=====

B) Biror narsaning tan olinishi va qadrlanishining ortishi

=====

C) Shaxsiy e'tiqoddan ajralish

=====

D) Qadriyatlarning statistik tahlili

++++

424. Ijtimoiy qadriyatlar kontekstida amortizatsiya quyidagilarni anglatadi:

=====

A) Madaniy ahamiyatning ortishi

=====

B) Qabul qilingan qiymat yoki ahamiyatning kamayishi

=====

C) Axloqiy tamoyillarning barqaror qiymati

=====

D) Shaxsiy boylikning o'sishi

++++

425. Quyidagilardan qaysi biri umuminsoniy qadriyatga misol bo'la oladi?

=====

A) Inson huquqlarini hurmat qilish

=====

B) Muayyan oshxonaga ustunlik berish

=====

C) Ommabop moda tendentsiyalari

=====

D) Milliy sport turlari

++++

426. Jamiyatda axloqiy qadriyatlarni qadrlash ko'pincha quyidagilarga olib keladi:

=====

A) Jinoyatchilikning ortishi

=====

B) Ijtimoiy birdamlikning pasayishi

=====

C) Jamoa ishonchi va hamkorligi kuchayishi

=====

D) Individualizmga e'tibor

++++

427. Qaysi omil shaxsiy qadriyatlarga kamroq ta'sir qiladi?

=====

A) Oilaviy tarbiya

=====

B) Shaxsiy tajribalar

=====

C) Jahon iqtisodiy tendentsiyalari

=====

D) Tengdoshlarning ta'siri

++++

428. Milliy qadriyatlarning paydo bo'lishiga ko'pincha quyidagilar ta'sir qiladi:

=====

A) Globallashuv

=====

B) Tarixiy voqealar va jamoaviy xotira

=====

C) Shaxsiy imtiyozlar

=====

D) Ilm-fan yutuqlari

++++

429. Quyidagilardan qaysi biri moddiy va ma'naviy qadriyatlar o'rtasidagi munosabatni to'g'ri ifodalaydi?

=====

A) Ular bir-birini istisno qiladi va bir-biriga ta'sir qilmaydi.

=====

B) Moddiy qadriyatlar ko'pincha ma'naviy qadriyatlardan ustun turadi.

=====

C) Ma'naviy qadriyatlar moddiy qadriyatlarni tushunish uchun sharoit yaratishi mumkin.

=====

D) Moddiy qadriyatlar tabiatan ma'naviy qadriyatlardan qimmatroqdir.

++++

430. Qadrlash va qadrsizlanish jarayonlari quyidagi kontekstlarning qaysi birida sodir bo'lishi mumkin?

=====

A) Faqat iqtisodiy aktivlar

=====

B) Madaniy, ijtimoiy va shaxsiy qadriyatlar

=====

C) Faqatgina siyosiy mafkuralar

=====

D) Faqat moddiy boyliklarda

++++

431. Ijtimoiy qadrlashning namunasi nima?

=====

A) Ekologik barqarorlikni tan olishning kuchayishi

=====

B) Jamoat ishlariga qiziqishning pasayishi

=====

C) Individualizmning kuchayishi

=====

D) Siyosiy faollikni pasaytirish

++++

432. Qaysi turdagi qiymat ko'pincha jamiyatning iqtisodiy ustuvorliklarini aks ettiradi?

=====

A) Shaxsiy qadriyatlar

=====

B) Axloqiy qadriyatlar

=====

C) Moddiy qadriyatlar

=====

D) Ma'naviy qadriyatlar

++++

433. Qadrlash va qadrsizlanish jarayonlarida media va texnologiya qanday rol o'ynaydi?

=====

A) Ular sezilarli ta'sir ko'rsatmaydi.

=====

B) Ular ijtimoiy qadriyatlarni kuchaytira oladi va in'ikoslarga ta'sir qiladi.

=====

C) Ular faqat iqtisodiy operatsiyalarga e'tibor qaratadilar.

=====

D) Ular faqat siyosiy qadriyatlarga tegishli.

++++

434. Tez o'zgaruvchan jamiyatda qaysi turdagi qiymat tez-tez qadrlanishi yoki qadrsizlanishiga duchor bo'lishi mumkin?

=====

A) Umumjahon qadriyatlari

=====

B) Tarixiy qadriyatlar

=====

C) Milliy qadriyatlar

=====

D) Shaxsiy qadriyatlar

++++

435. Intizom sifatida axloqning asosiy yo'nalishi nima?

=====

A) Siyosiy tizimlarni o'rganish

=====

B) Axloqiy tamoyillar va qadriyatlarni tekshirish

=====

C) Tarixiy voqealar tahlili

=====

D) Iqtisodiy nazariyalarni tushunish

++++

436. Quyidagilardan qaysi biri axloqning asosiy kategoriyasi hisoblanmaydi?

=====

A) Normativ etika

=====

B) Tasviriy etika

=====

C) Meta-etika

=====

D) Ilmiy etika

++++

437. Normativ etika birinchi navbatda nimalarga qaratilgan?

=====

A) Odamlarning o'zini qanday tutishi

=====

B) Etikaga oid nazariy savollar

=====

C) Odamlar qanday harakat qilishlari va qanday axloqiy tamoyillarga amal qilishlari kerak

=====

D) Madaniyatning axloqiy xulq-atvorga ta'siri

++++

amal qilishlari kerak.

438. Qaysi tamoyil axloqda ko'pincha ijtimoiy adolat bilan bog'liq?

=====

A) Tenglik va adolatlilik

=====

B) Shaxsiy huquqlar

=====

C) Iqtisodiy farovonlik

=====

D) Shaxsiy erkinlik

++++

439. Gedonizm birinchi navbatda quyidagilar bilan bog'liq:

=====

A) Aqliy fazilatlarga intilish

=====

B) Eng oliy yaxshilik sifatida rohatlanishga intilish

=====

C) Axloqiy fazilatlarni tarbiyalash

=====

D) Ijtimoiy me'yorlarning o'rnatilishi

++++

440. Eudaimonizm ta'kidlaydi:

=====

A) Moddiy boylikning ahamiyati

=====

B) Hayotning gullab-yashnashi uchun ezgulikni tarbiyalash

=====

C) Og'riqdan qochish

=====

D) Ijtimoiy tartib-qoidalarga rioya qilish

++++

441. Gedonistik va eudaimonik ta'limotlar ta'limga qanday ta'sir qiladi?

=====

A) O'quvchilar o'rtasida raqobatni targ'ib qiladilar.

=====

B) Ular zavq-shavqga intilish xulq-atvorining rivojlanishiga yordam beradi.

=====

C) Ular xarakter rivojlanishi va farovonligiga qaratilgan ta'lim amaliyotiga ta'sir qiladi.

=====

D) Ular faqat ilmiy yutuqlarga e'tibor qaratadilar.

++++

442.Zamonaviy axloqiy tarbiyada kosmopolitizmning asosiy xususiyati nimada?

=====

A) Milliy o'ziga xoslikka urg'u berish

=====

B) Mahalliy madaniy qadriyatlarga e'tibor qaratish

=====

C) Jahon fuqaroligi va o'zaro bog'liqligini tan olish

=====

D) Jamiyat farovonligidan ko'ra shaxsiy muvaffaqiyatning ustuvorligi

++++

443.Quyidagilardan qaysi biri kosmopolitizm ta'sirida bo'lgan axloqiy tarbiyaning maqsadi emas?

=====

A) Madaniy xilma-xillikni hurmat qilishni targ'ib qilish

=====

B) Global xabardorlik va mas'uliyatni rag'batlantirish

=====

C) Milliy g'ururni hamma narsadan ustun qo'yish

=====

D) Boshqalarga nisbatan hamdardlik va tushunishni tarbiyalash

++++

444.Ijtimoiy adolat kontekstida axloqning asosiy g'amxo'rliqi nima?

=====

A) Shaxsiy baxt

=====

B) Resurs va imkoniyatlarni teng taqsimlash

=====

C) Qonunlarga qat'iy rioya qilish

=====

D) Boshqalarni hisobga olmasdan shaxsiy erkinlik

++++

445.Qaysi axloqiy nazariya xatti-harakatlarning axloqiy qiymatini aniqlash uchun oqibatlariga qaratilgan?

=====

A) Deontologik etika

=====

B) Fazilat axloqi

=====

C) Natijaviylik

=====

D) Relyativizm

++++

446. Gedonizm, axloqiy ta'limot sifatida, ta'lim kontekstida quyidagilardan qaysi biriga olib kelishi mumkin?

=====

A) Intizomni zavqlanishdan ustun qo'yish

=====

B) Ta'limda tajribali o'rganish va zavqlanishga urg'u berish

=====

C) An'anaviy ta'lim usullariga e'tibor qaratish

=====

D) Akademik qat'iylikka qat'iy e'tibor

++++

447. Quyidagilardan qaysi biri ta'lim sharoitida evdaimonizmni eng yaxshi tavsiflaydi?

=====

A) Faqat imtihon ballari va baholariga e'tibor qaratish

=====

B) Talabalarning har tomonlama rivojlanishi va farovonligiga yordam berish

=====

C) Raqobatbardosh o'quv muhitini rag'batlantirish

=====

D) O'quv muvaffaqiyati foydasiga shaxsiy rivojlanishga e'tibor bermaslik

++++

448. Axloqiy tarbiyada kosmopolitizm quyidagi qarashlardan qaysi biriga qarshi chiqadi?

=====

A) Axloqiy tarbiya umuminsoniy bo'lishi kerak

=====

B) Madaniy relativizm eng yaxshi yondashuv

=====

C) Mahalliy urf-odatlar axloqiy ta'limotlarda ustun bo'lishi kerak

=====

D) Ta'lim shaxsiy sayohat ekanligi

++++

449. Ijtimoiy adolat tamoyili axloqiy munozaralarda nimani himoya qiladi?

=====

A) Raqobat taraqqiyot omili sifatida

=====

B) Barcha shaxslarga teng munosabat va imkoniyatlarni ta'minlash

=====

C) Shaxs huquqlarining jamiyat farovonligidan ustunligi

=====

D) Yakuniy maqsad sifatida shaxsiy muvaffaqiyat

++++

450. Qaysi axloqiy nazariya burchga urg'u beradi va oqibatlar ustidan hukmronlik qiladi?

=====

A) Gedonizm

=====

B) Fazilat axloqi

=====

C) Deontologik etika

=====

D) Utilitarizm

++++

451. Ta'limda eudaimonik tamoyillarni qo'llash quyidagilarga yordam beradi:

=====

A) Tashqi mukofotlarga e'tibor qaratish

=====

B) Ichki motivatsiya va xarakter rivojlanishi

=====

C) Birlamchi baholash sifatida standartlashtirilgan test

=====

D) Talabalar o'rtasidagi raqobat

++++

452. Axloqiy tarbiyada kosmopolitizm quyidagi ko'nikmalardan qaysi birini rivojlantirishi mumkin?

=====

A) Izolyatsionizm

=====

B) Global xabardorlik va tanqidiy fikrlash

=====

C) Madaniy ustunlik

=====

D) Tor fikrlilik

++++

453. Quyidagilardan qaysi biri axloqdagi ijtimoiy adolat masalasiga misoldir?

=====

A) So'z erkinligi huquqi

=====

B) Ta'lim olish imkoniyatining nomutanosibligi

=====

C) Shaxsiy baxtga intilish

=====

D) Shaxsiy martaba ko'tarilishi

454. Axloqiy falsafada gedonizmning muhim tanqidi nima?

=====

A) Unda zavqlanishga e'tibor yo'q.

=====

B) Qisqa muddatli qoniqish uchun uzoq muddatli farovonlikka e'tibor bermaslikka olib kelishi mumkin.

=====

C) Shaxsiy munosabatlarga e'tibor bermaydi.

=====

D) U juda qattiq va tuzilgan.

+++++

455. "Estetika" atamasi nimani anglatadi?

=====

A) Etika fanini o'rganuvchi fan

=====

B) San'at va tabiatdagi go'zallik va didni o'rganish

=====

C) Tarixiy voqealarni o'rganish

=====

D) Siyosiy tizimlarni o'rganish

+++++

456. Estetik idrok quyidagilarni o'z ichiga oladi:

=====

A) San'atning iqtisodiy qiymatini tahlil qilish

=====

B) Go'zallik va san'atning hissiy tajribasi

=====

C) Badiiy asarlarning tarixiy mazmunini anglash

=====

D) Ranglarni ilmiy tadqiq qilish

+++++

457. Estetik ong nima?

=====

A) Axloqiy tamoyillarni anglash

=====

B) Go‘zallik va badiiy ifodani anglash va qadrlash

=====

C) Ijtimoiy normalarni tan olish

=====

D) Ilmiy nazariyalarni tushunish

+++++

458. Quyidagilardan qaysi biri estetikaning asosiy kategoriyalaridan biri emas?

=====

A) Fojiali

=====

B) Mo"jizaviy

=====

C) Siyosiy

=====

D)Qiziqarli

+++++

459. "Ulug'vorlik" estetik kategoriyasi nimani anglatadi?

=====

A) Buyumning kichikligi

=====

B) Badiiy asar yoki sahnaning beqiyos go‘zalligi va ulug‘vorligi

=====

C) Dizaynning soddaligi

=====

D) Badiiy ijodga taalluqli texnik malakalar

+++++

460. Estetikadagi "absmal" toifasi ko'pincha quyidagilarni ta'riflaydi:

=====

A) Chuqur go‘zallik hissi

=====

B) San'atdagi chuqur bo'shliq yoki qorong'ulik

=====

C) Ko‘nglini ko‘taruvchi tajriba

=====

D) Haziliy nuqtai nazar

++++.

461. Hazil estetikada qanday rol o'ynaydi?

=====

A) San'atning qadrini pasaytiradi

=====

B) Emotsional faollikni va zavqlanishni kuchaytiradi

=====

C) Hech qanday ahamiyatga ega emas

=====

D) U faqat adabiyotga taalluqlidir

++++

462. Quyidagilardan qaysi biri san'atning asosiy vazifasi hisoblanadi?

=====

A) Moliyaviy foyda olish uchun

=====

B) Insonning his-tuyg'ularini, kechinmalarini ifodalash

=====

C) Siyosiy maqsadlarga xizmat qilish

=====

D) Qat'iy texnik qoidalarga rioya qilish

++++

463. San'atdagi "insonlashtirish" atamasi nimani anglatadi?

=====

A) Badiiy asardan inson predmetlarini olib tashlash

=====

B) Insonlarni insoniyligini pasaytiradigan tarzda tasvirlash

=====

C) Badiiy ifodada texnologiyaga e'tibor qaratilishi

=====

D) Insoniyat yutuqlarini nishonlash

++++

464. Ko'pincha "depressiya san'ati" nima deb ataladi?

=====

A) Quvonchli va ko'tarinkilik san'atning yaratilishi

=====

B) G'am va umidsizlik tuyg'ularini aks ettiruvchi va ifodalovchi san'at

=====

C) Faqat ijtimoiy masalalarga qaratilgan san'at

=====

D) Materializmni targ'ib qiluvchi san'at

+++++

465. San'at kontekstida "san'atdagi inqiroz" nimani anglatadi?

=====

A) Ijodkorlikning etishmasligi

=====

B) Badiiy ifodada insoniy aloqani saqlab qolish muammosi

=====

C) Ko'proq texnik ko'nikmalarga bo'lgan ehtiyoj

=====

D) An'anaviy san'at turlarining tanazzulga uchrashi

+++++

464. Rassomlar o'z ijodidagi insoniylik inqirozini qanday engib o'tishlari mumkin?

=====

A) Faqat mavhum tushunchalarga e'tibor qaratish orqali

=====

B) Inson his-tuyg'ulari va kechinmalari bilan qayta bog'lanish orqali

=====

C) Ko'proq texnik usullarni qo'llash orqali

=====

D) Bahsli mavzulardan qochish orqali

=====

+++++

465. Estetikadagi "qiziq" toifasi odatda nimani o'z ichiga oladi?

=====

A) Faqat bolalarga mo'ljallangan san'at

=====

B) San'atning zavqlanish va o'ynoqi tomonlari

=====

C) Jiddiy va g'amgin san'at

=====

D) Faqat tijoriy jihatdan muvaffaqiyatli bo'lgan san'at

+++++

466. Qaysi estetik kategoriya azob va yo'qotishlarni tasvirlash bilan shug'ullanadi?

=====

A) Fojiali

=====

B) Qiziqarli

=====

C) Mo"jizaviy

=====

D) Xayoliy

+++++

467. "Depressiya san'ati" ning umumiy natijasi nima?

=====

A) Ommaning san'atga bo'lgan qiziqishi ortdi

=====

B) Salbiy his-tuyg'ularni hal qilmasdan targ'ib qilish

=====

C) Inson tajribasini chuqurroq anglash

=====

D) Ijodiy yechimlarni rag'batlantirish

+++++

468. San'atni talqin qilishda estetik ongning qaysi jihati yordam beradi?

=====

A) Rassomning ijtimoiy kelib chiqishi

=====

B) Tomoshabinning shaxsiy hissiyotlari va kechinmalari

=====

C) Badiiy asarning iqtisodiy qiymati

=====

D) Ijod uchun zarur bo'lgan texnik ko'nikmalar

+++++

469. "Mo"jizaviy" estetik kategoriyasi san'atda qanday vazifani bajaradi?

=====

A) Realistik stsenariylarni tasvirlash

=====

B) hayrat va hayrat uyg'otish

=====

C) Ijtimoiy me'yorlarga qarshi chiqish

=====

D) Aniq xabarlar berish uchun

+++++

470. Quyidagilardan qaysi biri estetika va hissiyotlar o'rtasidagi munosabatni to'g'ri ifodalaydi?

=====

A) Estetika hissiyotlarga ta'sir qilmaydi.

=====

B) Estetika san'atga hissiy munosabatni shakllantiradi va ta'sir qiladi.

=====

C) Tuyg'ular faqat estetik tajribadan chalg'itadi.

=====

D) Estetika va hissiyotlar butunlay mustaqildir.

+++++

471. San'atdagi go'zallik tajribasi ko'pincha quyidagilarga olib kelishi mumkin:

=====

A) Begonalik hissi

=====

B) O'ziga va boshqalarga chuqurroq bog'lanish

=====

C) Mavzuga qiziqishsizlik

=====

D) Hissiyotdan ko'ra texnik mahoratga urg'u

+++++

472. San'at inqirozi paytida san'at bilan shug'ullanishning qanday foydasi bor?

=====

A) Salbiy his-tuyg'ularni kuchaytirishi mumkin.

=====

B) U jamiyat va muloqotni rivojlantirishi mumkin.

=====

C) Ijodiy ifodani cheklashi mumkin.

=====

D) U shaxslarni ijtimoiy masalalardan ajratib qo'yishi mumkin.

+++++

473. Globallashuv birinchi navbatda nima bilan bog'liq?

=====

A) Mahalliy iqtisodiy o'sish

=====

B) Mamlakatlar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik va o'zaro bog'liqlikning kuchayishi

=====

C) Milliy izolyatsiya

=====

D) Xalqaro savdoning pasayishi

+++++

474. Globalizmni quyidagicha ta'riflash mumkin:

=====

A) Globallashuvni yoqlovchi siyosiy mafkura

=====

B) Mahalliy an'analarga falsafiy e'tiqod

=====

C) Xalqaro hamkorlikni rad etish

=====

D) O'z-o'zini ta'minlashga qaratilgan iqtisodiy strategiya

+++++

475. Barqaror rivojlanish maqsadlari:

=====

A) Atrof muhit hisobiga iqtisodiy o'sishni maksimal darajada oshirish

=====

B) Rivojlanish kelajak avlodlarning o'z ehtiyojlarini qondirish qobiliyatiga putur

=====

etkazmasdan, hozirgi kun ehtiyojlariga javob berishini ta'minlash.

=====

C) Faqat iqtisodiy manfaatlarga e'tibor qaratish

=====

D) Atrof-muhitni hisobga olmasdan sanoatlashtirishni rag'batlantirish

+++++

476. Quyidagilardan qaysi biri globallashuvga xos emas?

=====

A) Savdo va investitsiyalar hajmining oshishi

=====

B) Madaniy almashinuv va integratsiya

=====

C) Mamlakatlar o'rtasidagi aloqaning kamayishi

=====

D) Odamlar va g'oyalarning ko'proq harakatchanligi

+++++

477. Global jarayonlar tarixini quyidagilardan kuzatish mumkin:

=====

A) Sanoat inqilobi

=====

B) Birlashgan Millatlar Tashkilotining tashkil topishi

=====

C) Ipak yo‘li kabi ilk savdo yo‘llari

=====

D) Internetning paydo bo'lishi

+++++

478. Global muammolarning qaysi darajasi iqlim o'zgarishi va biologik xilma-xillikni yo'qotish kabi muammolarni o'z ichiga oladi?

=====

A) Mahalliy

=====

B) Mintaqaviy

=====

C) Global

=====

D) Milliy

+++++

479. Global muammolarni baholashning asosiy mezoni nima?

=====

A) Iqtisodiy rentabellik

=====

B) Madaniy ahamiyati

=====

C) Ekologik barqarorlik

=====

D) Tarixiy aniqlik

+++++

480. Texnologiya globallashuvda hal qiluvchi rol o'ynaydi:

=====

A) Axborot olish imkoniyatini cheklash

=====

B) Aloqa va axborot almashishni chegaradan o‘tkazishga ko‘maklashish

=====

C) Savdoda to'siqlar yaratish

=====

D) Faqat mahalliy urf-odatlarini targ'ib qilish

+++++

481. Raqamli texnologiyalar global jarayonlarni o'zgartirdi:

=====

A) Axborot almashish tezligini pasaytirish

=====

B) Axborotga global ulanish va foydalanish imkoniyatini oshirish

=====

C) Xalqlarni bir-biridan ajratish

=====

D) Onlayn aloqalarni cheklash

+++++

482. Sun'iy intellekt (AI) barqaror rivojlanishga quyidagi yo'llar bilan hissa qo'shishi mumkin:

=====

A) Energiya sarfini oshirish

=====

B) Resurslarni boshqarishni soddalashtirish va samaradorlikni oshirish

=====

C) Inson mehnatiga ehtiyojni bartaraf etish

=====

D) Texnologik innovatsiyalarni kamaytirish

+++++

483. Virtual haqiqat (VR) global tushunishga yordam berishi mumkin:

=====

A) Empatiya va global muammolardan xabardorlikni oshiradigan immersiv muhitlarni yaratish

=====

B) E'tiborni faqat o'yin-kulgiga qaratish

=====

C) Haqiqiy o'zaro ta'sirlardan ajralib turishning kuchayishi

=====

D) An'anaviy ta'limni almashtirish

+++++

484. Globallashuvning mumkin bo'lgan salbiy tomonlari nimada?

=====

A) Madaniy xilma-xillikning ortishi

=====

B) Noto'g'ri ma'lumotlarning tarqalishi

=====

C) Iqtisodiy o'sishning kuchayishi

=====

D) Xalqaro munosabatlarning yaxshilanishi

++++

485. Quyidagilardan qaysi biri globalizm va millatchilik o'rtasidagi munosabatni to'g'ri tavsiflaydi?

=====

A) Ular butunlay mustaqil tushunchalardir.

=====

B) Globalizm millatchilikni targ'ib qiladi.

=====

C) Millatchilik ko'pincha globalizm bilan to'qnash keladi.

=====

D) Ular sinonimdir.

++++

486. Tez texnologik taraqqiyot qaysi global muammoni tez-tez kuchaytiradi?

=====

A) Ta'lim olishning universalligi

=====

B) Raqamli tafovut va texnologiyadan foydalanishda tengsizlik

=====

C) Ekologik barqarorlik

=====

D) Tinchlikni saqlash bo'yicha global sa'y-harakatlar

++++

487. Raqamli kontekstda "haqiqat mutanosibligi" tushunchasi quyidagilarni anglatadi:

=====

A) Raqamli formatlarda real vaziyatlarni aniq tasvirlash

=====

B) Raqamli o'zaro ta'sirlarni jismoniydan ustun qo'yish tendentsiyasi

=====

C) Virtual va real hayot tajribasi o'rtasidagi muvozanat

=====

D) An'anaviy san'atdan raqamli san'atga ustunlik

++++

488. Globallashuv mahalliy madaniyatlarga quyidagilar orqali ta'sir qiladi:

=====

A) Ularni butunlay yo'q qilish

=====

B) Ularni oshirish va diversifikatsiya qilish

=====

C) Madaniy ifodalarda bir xillikni yaratish

=====

D) Ularni tashqi ta'sirlardan ajratib olish

+++++

489. Quyidagilardan qaysi biri xalqaro hamkorlikni talab qiladigan global muammoga misol bo'la oladi?

=====

A) Mahalliy jinoyatchilik darajasi

=====

B) Global pandemiyalar

=====

C) Milliy saylovlar

=====

D) Mintaqaviy savdo shartnomalari

+++++

490. Global jarayonlarni raqamlashtirishning muhim muammosi nima?

=====

A) Aloqa samaradorligini oshirish

=====

B) Kuzatuv va shaxsiy daxlsizlik tashvishlarining kuchayishi

=====

C) Axborotdan foydalanishning kengayishi

=====

D) Davlatlar o'rtasidagi hamkorlikning kuchayishi

+++++

491. Barqaror rivojlanish qaysi uchta elementni muvozanatlashni talab qiladi?

=====

A) Iqtisodiy o'sish, madaniy meros va siyosiy barqarorlik

=====

B) Atrof-muhitni muhofaza qilish, iqtisodiy o'sish va ijtimoiy tenglik

=====

C) Texnologiya, ta'lim va globallashtirish

=====

D) Millatchilik, globalizm va mahalliychilik

+++++

492. Quyidagi texnologiyalardan qaysi biri global ta'minot zanjirlarini qayta shakllantirish imkoniyatiga ega?

=====

A) Virtual haqiqat

=====

B) Sun'iy intellekt

=====

C) An'anaviy ishlab chiqarish

=====

D) Analog aloqa tizimlari

+++++

493. Falsafada "tizim" atamasi:

=====

A) Bir-biriga bog'liq bo'lmagan qismlar yig'indisi

=====

B) O'zaro bog'liq bo'lgan komponentlarning tashkiliy doirasi

=====

C) Yagona, ajratilgan element

=====

D) Tasodifiy joylashish usuli

+++++

494. **Falsafiy tahlilda "структура" tushunchasi birinchi navbatda quyidagilarni ta'kidlaydi:**

=====

A) Tushunchaning estetik jozibadorligi

=====

B) Elementlar orasidagi joylashuv va munosabatlar

=====

C) G'oyalarning tarixiy sharoiti

=====

D) Tushunchalarning emotsional ta'siri

+++++

495. **"Sabab va oqibat" kategoriyasii falsafada muhim ahamiyatga ega, chunki u quyidagilarni o'rganadi:**

=====

A) Hodisalarning tasodifiyligi

=====

B) Harakatlar va ularning natijalari o'rtasidagi bog'liqlik

=====

C) Hodisalarning subyektiv talqini

=====

D) Tanlovning axloqiy oqibatlari

++++

496. **"Butun va bo'lak" doirada "butun" quyidagicha ta'riflanadi:**

=====

A) Uning alohida qismlari yig'indisi

=====

B) Qismlarga aloqador bo'lmagan izolyatsiyalangan birlik

=====

C) Subyektiv tajriba

=====

D) Bir-biriga bog'liq bo'lmagan elementlar yig'indisi

++++

497. **"Зарурият va tasodif" munosabatlari quyidagilarni o'rganadi:**

=====

A) Tartib va tartibsizlik o'rtasidagi ziddiyat

=====

B) Deterministik va tasodifiy hodisalar o'rtasidagi muvozanat

=====

C) Voqealarda tarixiy kontekstning dolzarbligi

=====

D) Tanlovning axloqiy oqibatlari

++++

498. **"Mazmun va shakl" категорияси shuni ko'rsatadiki:**

=====

A) Tushunish uchun taqdim etish usuli ahamiyatsiz

=====

B) Tushunchaning mohiyati uning ifodalanishidan mustaqil ravishda mavjud bo'lishi mumkin

=====

C) G'oyaning estetik jozibadorligi uning mazmunidan muhimroqdir

=====

D) Barcha ifoda shakllari bir xil ma'nolarni ifodalaydi

++++

499. **Mantiqiy fikrlashda "xulosa" eng yaxshi tarzda quyidagicha ta'riflanadi:**

=====

A) Argumentdagi bosh gap.

=====

B) Oldingi fikrlarni umumlashtiruvchi va yakuniy tasdiqni tashkil etuvchi bayonot.

=====

C) Shaxsiy e'tiqodga asoslangan bir-biriga bog'liq bo'lmagan fikr.

=====

D) Dalil talab qilmaydigan tushuncha.

++++

500. Quyidagi fikrlardan qaysi biri tushuncha, hukm va xulosa o'rtasidagi munosabatni ko'rsatadi?

=====

A) Xulosa hukm chiqarishga hojat qolmagan holda chiqariladi.

=====

B) Hukm tushunchalarni bog'lab, xulosa hosil qiladi.

=====

C) Falsafiy nutqda tushuncha va xulosalar bir-birini almashtiradi.

=====

D) Xulosalarni shakllantirish uchun hukmlarning ahamiyati yo'q.

++++

FOYDALANISH TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

Asosiy adabiyotlar

1. Madayeva Sh., Shermuhamedova N. va boshqalar. Falsafa. O'quv qo'llanma. – Toshkent: 2019.
2. Sharipov M. Falsafa tarixi (“Antik davr falsafasi”). Darslik. - I. “Go To Print”, 2020.
3. Yusubov D.A., Saitxodjayev X.B., Mavlyanov A.A. “Falsafa” Darslik – T.: O'zbekiston Respublikasi II Akademiyasi, 2012.
4. Shermuhamedova N. Falsafa. Darslik.-T.: Tafakkur bo'stoni.2018.
5. Shermuhamedova N. Falsafa. Darslik.-T.: Idris, Abdurauf nashr.2021.
6. Yaxshilikov J., Muxammedov N. Falsafa. Darslik.- SamDU.2021.
7. Saifnazarov I. Muxtorov A., Sultanov T., Usmonov F. Falsafa. Darslik. – T.: Innovatsion rivojlanish nashriyot –matbaa uyi, 2021.
8. O.Haydarov, J.Ostonov, O.Sultonova. Falsafa.Samarqand. SamVMI. 2022

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. –Toshkent: O'zbekiston, 2022. – 416 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. – Toshkent: O'zbekiston, 2019.
3. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon. –Toshkent: O'zbekiston, 2019.
4. SHermuxamedova N.A. Borliq va rivojlanish falsafasi. -Toshkent:Noshir, 2018
5. Shermuxamedova N.A. Inson falsafasi. –Toshkent:Innovasiya-Ziyo 2020.
6. Muhammadjonova L.A., Abdulla Sher, Shodimetova G. Axloq falsafasi. – T.: Vneshinvestprom, 2023.
7. Rudugin A.A. Estetika. Moskva: Izd-vo Sentr, 2003
8. Choriyev Anvar. “Inson falsafasi” O'zbekiston Milliy faylasuflar Jamiyati. T.: 2007.

-
9. Ochilova B.M. “Axloq falsafasi” Ijod nashriyoti, T.:2019.
 10. AminovaM., Ro‘ziqulova M. Globallashuv asoslari.–T.: «Fan va texnologiya», 2016.
 11. Otamurodov S. Globaplashuv: millatni asrash mas’uliyati.-Toshkent:Uzbekistan, 2018.
 12. To‘rayev A. Globallashuv asoslari. –T.: «Sahifa», 2023.
 13. N.Nigmatov A. “Barqaror taraqqiyot va uning indikatorlari”. Monografiya / Toshkent, Spectrum Media group. 2015.
 14. Shermuxamedova N.A. Korrupsiyaning sabablari va shakllari // Falsafa va hayot 2019.

Axborot manbalari

1. www.philosophv.ru.
2. WWW.tdpu.Uz
3. WWW.pedagog.uz
4. WWW.Zivonet.uz
5. WWW.edu.uz
6. tdpu-INTERNET.Ped

Yakuniy nazorat dasturi muallifi:

Ochilova Baxti Murodovna – JDPU “Falsafa, tarbiya va huquq ta’limi” kafedrası professori, falsafa fanlari doktori.